

Tomasz Mierzwa, Jadwiga Stanka, Beata Turczyn

**NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2000 ROKU.**

Regionalne Centrum Onkologii
Szpital im. prof. F. Łukaszczyka
w Bydgoszczy

Zakład Profilaktyki i Promocji Zdrowia
Wojewódzki Kujawsko-Pomorski Rejestr Nowotworów

**NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W ROKU 2000**

Regionalne Centrum Onkologii
Szpital im. prof. F. Łukaszczyka
w Bydgoszczy

Dyrektor: Dr n. med. Zbigniew Pawłowicz

Zakład Profilaktyki i Promocji Zdrowia
Kierownik: Dr n. med. Tomasz Mierzwa

Wojewódzki Kujawsko-Pomorski Rejestr Nowotworów
Pracownicy: st. statystyk med. Jadwiga Stanka
st. statystyk med. Beata Turczyn

Bydgoszcz ul. dr I. Romanowskiej 2
Tel: 374-34-40

Spis treści

	Strona
Wstęp	4
Cel pracy	5
Metoda	5
Materiał:	7
Struktura ludności	7
Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe	8
Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe	32
Kompletność rejestracji	55
Omówienie	56
Literatura	58
Spis tabel	59
Spis rycin	61
Spis map	62

Wstęp

Niniejsza publikacja przedstawia podstawowe dane epidemiologiczne dotyczące nowotworów złośliwych w województwie kujawsko-pomorskim w 2000 roku.

Dane te są opracowywane obecnie w Wojewódzkim Kujawsko-Pomorskim Rejestrze Nowotworów, który powstał po reformie administracyjnej w RCO w Bydgoszczy.

Do Wojewódzkiego Rejestru przesyłane są karty zgłoszenia nowotworu złośliwego z wielu jednostek służby zdrowia w regionie kujawsko - pomorskim. Karta zgłoszenia Mz/N-1a jest w chwili obecnej jedynym instrumentem statystycznym, dzięki któremu możliwe jest zbieranie informacji na temat zachorowań na nowotwory złośliwe.

Jest to jedyna droga powstania epidemiologicznych danych na szczeblu wojewódzkim, a następnie krajowym. Służą one potem jako podstawa szerszych opracowań i strategicznych rozwiązań zdrowotnych.

Jest zatem znakomita okazja aby podziękować wszystkim którzy dopełniają obowiązku wypełnienia karty, zdając sobie sprawę jak ważny to problem i jakie skutki niesie zaniechanie jej wypełniania.

Opracowanie to jest adresowane do lekarzy onkologów, lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i wszystkich specjalistów zajmujących się problematyką onkologiczną.

Jest adresowany również do organizatorów ochrony zdrowia w regionie, władz samorządowych wojewódzkich i innych instytucji, albowiem daje ocenę zagrożenia chorobami nowotworowymi i może służyć do planowania leczenia i rozdziału środków zarówno na walkę z nowotworami jak i profilaktykę.

Autorzy.

Cel pracy

Celem pracy jest przedstawienie analizy zarejestrowanych zachorowań i zgonów na nowotwory złośliwe w 2000 r., w populacji województwa kujawsko-pomorskiego z uwzględnieniem rozkładu geograficznego w zakresie powiatów oraz zmian związanych z zagrożeniem najczęstszymi nowotworami w 10 letnim trendzie czasowym, jak również ocena kompletności rejestru nowotworów złośliwych w regionie.

Metoda

Wojewódzki Kujawsko-Pomorski Rejestr Nowotworów gromadzi karty zgłoszenia nowotworu na druku Mz/N-1a, które wypełniane są przez jednostki służby zdrowia w regionie (publiczne i niepubliczne ZOZy, gabinety i praktyki lekarskie) i przesyłane do 15 dnia każdego miesiąca. Karty następnie są klasyfikowane zgodnie z X Rewizją Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych [1], prowadzane do systemu komputerowego i poddawane obliczeniom statystycznym.

Wykorzystano następujące wskaźniki epidemiologiczne:

- bezwzględną liczbę zachorowań (zgonów) w danej populacji w przedziale czasu
- współczynniki surowe zachorowalności , (umieralności) określające liczbę zachorowań (zgonów) na 100 000 badanej populacji
- współczynniki standaryzowane : określające ilość zachorowań (zgonów) na 100 000 populacji na tle standardowej populacji świata
- częściowe, współczynniki zachorowalności (umieralności) określające częstość występowania danego schorzenia w określonej grupie wiekowej
- wskaźniki struktury zgonów lub zarejestrowanych zachorowań wyrażający się ilorazem liczby zgonów (zachorowań) na poszczególne nowotwory do całkowitej liczby zgonów (zachorowań).

Dane dotyczące zgonów pochodzą z aktów zgonów z Urzędu Statystycznego, a udostępnione zostały poprzez Wojewódzki Ośrodek Organizacji i Ekonomiki Ochrony Zdrowia w Bydgoszczy.

Rozkład geograficzny umieralności i zachorowalności na nowotwory złośliwe w regionie przedstawiony został w postaci map, według aktualnie obowiązującego (od 1999 roku) podziału administracyjnego województwa kujawsko-pomorskiego. Uwzględniono każdorazowo 3 zakresy wielkości współczynników, przypisując każdemu zakresowi określony kolor na mapie.

Trendy czasowe wykreślono na podstawie danych z ubiegłych lat, pochodzących z rejestrów istniejących przed reformą administracyjną kraju [2,3,4,5,6,7,8,9,10,11], a dotyczą one 3 najczęstszych nowotworów u każdej płci.

Do oceny kompletności rejestracji obliczono wskaźnik Z/Z (zachorowania / zgony) będący ilorazem zarejestrowanych zachorowań do liczby zgonów na nowotwory złośliwe. Dokonano oceny tego wskaźnika dla zachorowań ogółem, w populacji kobiet i mężczyzn oraz dla najczęstszych lokalizacji narządowych. Z kolei iloraz wskaźnika Z/Z Rejestru Kujawsko – Pomorskiego do przyjętego za standard Dolnośląskiego Rejestru Nowotworów przedstawiony w procentach jest określony jako kompletność rejestracji.

Dane literaturowe są przedstawione według kolejności cytowania w pracy.

Material

Struktura ludności

Struktura ludności pochodzi z danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy [12].

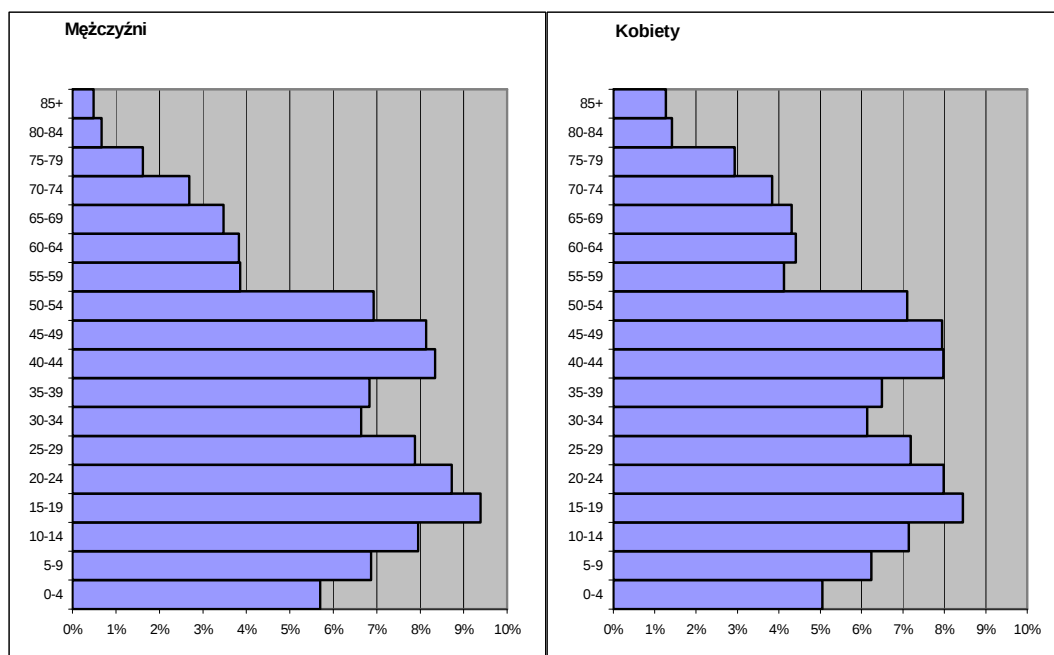
W 2000 roku struktura ludności województwa kujawsko-pomorskiego przedstawia się jak w Tabeli 1 i Ryc. 1

Tabela 1

Struktura ludności wg płci i pięcioletnich grup wieku województwa kujawsko-pomorskiego w 2000 r.

Grupy wieku (lata)	Mężczyźni		Kobiety	
	Liczba	%	Liczba	%
0-4	58 050	5,70%	54 651	5,05%
5-9	69 997	6,87%	67 433	6,24%
10-14	80 963	7,95%	77 197	7,14%
15-19	95 614	9,39%	91 341	8,45%
20-24	88 859	8,72%	86 319	7,98%
25-29	80 227	7,88%	77 714	7,19%
30-34	67 619	6,64%	66 300	6,13%
35-39	69 566	6,83%	70 142	6,49%
40-44	84 980	8,34%	86 262	7,98%
45-49	82 885	8,14%	85 884	7,94%
50-54	70 553	6,93%	76 812	7,10%
55-59	39 276	3,86%	44 550	4,12%
60-64	39 002	3,83%	47 681	4,41%
65-69	35 384	3,47%	46 613	4,31%
70-74	27 343	2,68%	41 495	3,84%
75-79	16 462	1,62%	31 676	2,93%
80-84	6 837	0,67%	15 373	1,42%
85+	4 954	0,49%	13 710	1,27%
	1 018 571	100%	1 081 153	100%

Struktura ludności województwa kujawsko-pomorskiego w 2000 r.

Zachorowania

Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe

W 2000 roku zarejestrowano w regionie kujawsko-pomorskim 2946 zachorowań wśród kobiet i 2948 wśród mężczyzn co daje liczbę ogółem 5894.

Najczęstszymi umiejscowieniami nowotworów złośliwych u mężczyzn były: płuco (29,27%), gruczoł krokowy (7,70%) i żołądek (7,33%), a u kobiet zaś sutek (22,67%), szyjka macicy (7,03%) oraz płuco (6,96 %).

Dane te przedstawiają Tabela 2 i Ryc. 2 oraz Tabela 3 i Ryc. 3.

Tabela 2

Zarejestrowane zachorowania na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Umiejscowienie	Liczba bezwzględna	Współcz. surowy	Współcz. standaryz.	Wskaźnik struktury (%)
Płuco	863	84,73	71,09	29,27
Gruczoł krokowy	227	22,29	18,04	7,70
Żołądek	216	21,21	17,52	7,33
Pęcherz moczowy	175	17,18	14,29	5,94
Okreźnica	173	16,98	13,97	5,87
Krtąń	118	11,58	9,59	4,00
Odbytnica	103	10,11	8,48	3,49
Trzustka	91	8,93	7,24	3,09
Nerka	89	8,74	7,37	3,02
Wątroba	39	3,83	3,13	1,32

Ryc. 2

Zarejestrowane zachorowania na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

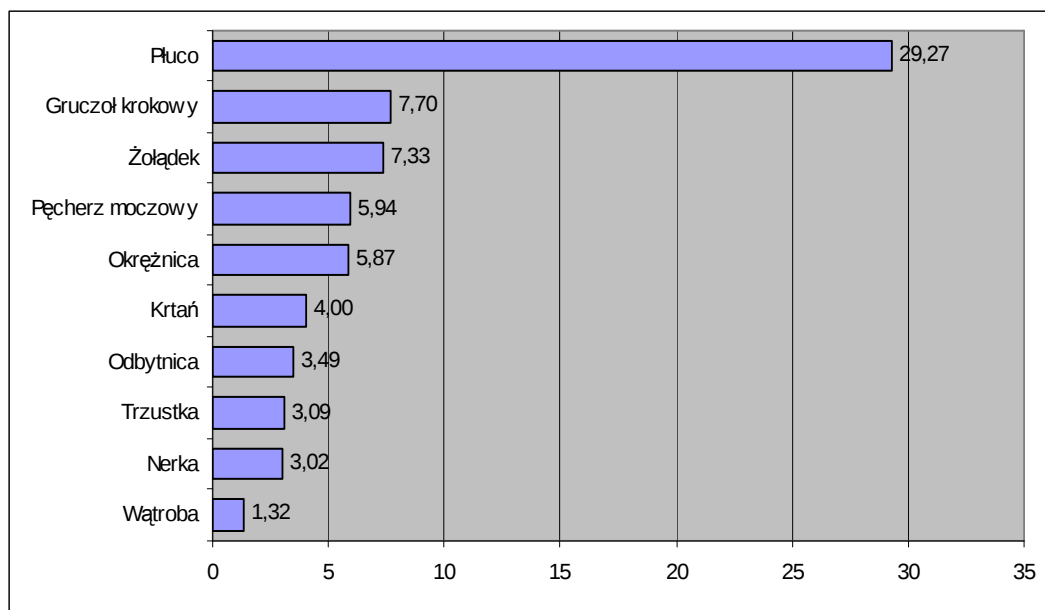

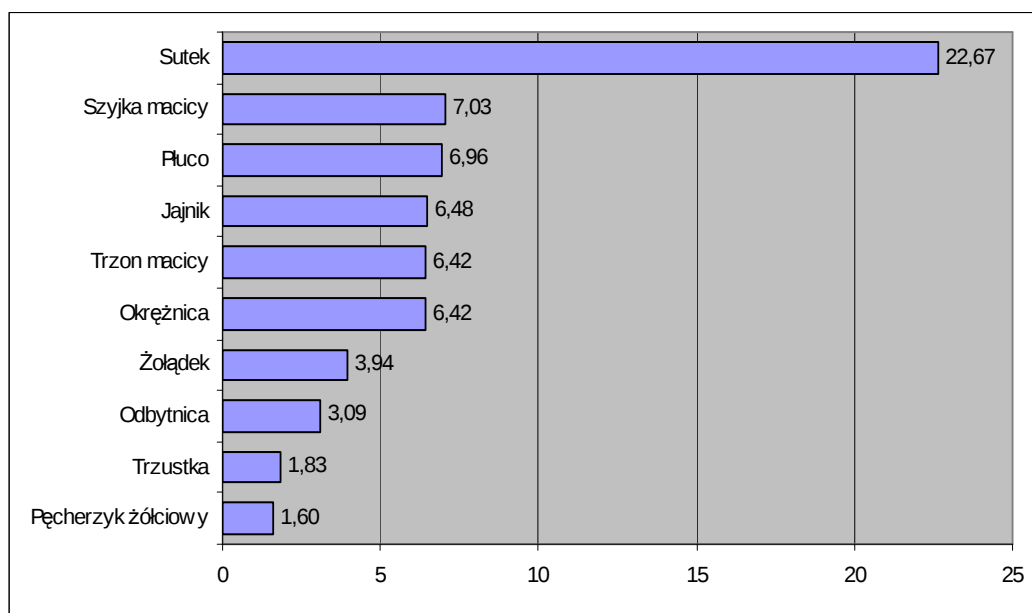
Tabela 3

Zarejestrowane zachorowania na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Umiejscowienie	Liczba bezwzględna	Współcz. surowy	Współcz. standaryz.	Wskaźnik struktury (%)
Sutek	668	61,79	43,81	22,67
Szyjka macicy	207	19,15	13,52	7,03
Płuco	205	18,96	12,91	6,96
Jajnik	191	17,67	13,00	6,48
Trzon macicy	189	17,48	12,67	6,42
Okreźnica	189	17,48	10,35	6,42
Żołądek	116	10,73	6,52	3,94
Odbytnica	91	8,42	5,09	3,09
Trzustka	54	4,99	3,02	1,83
Pęcherzyk żółciowy	47	4,35	2,53	1,60

Ryc. 3

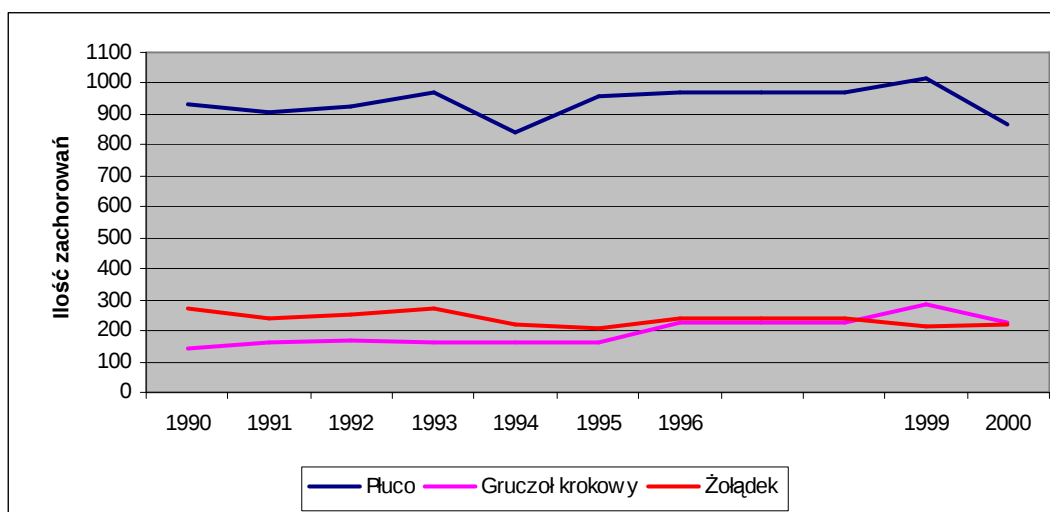
Zarejestrowane zachorowania na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Ryciny 4 i 5 są ilustracją trendów czasowych zachorowań na najczęstsze nowotwory u kobiet i mężczyzn w przeciągu ostatnich 10 lat. Analiza tych trendów wykazuje wyrównany w czasie poziom zachorowań u mężczyzn, u kobiet natomiast wyraźny przyrost zachorowań na raka sutka, zwłaszcza w ostatnim 5 leciu.

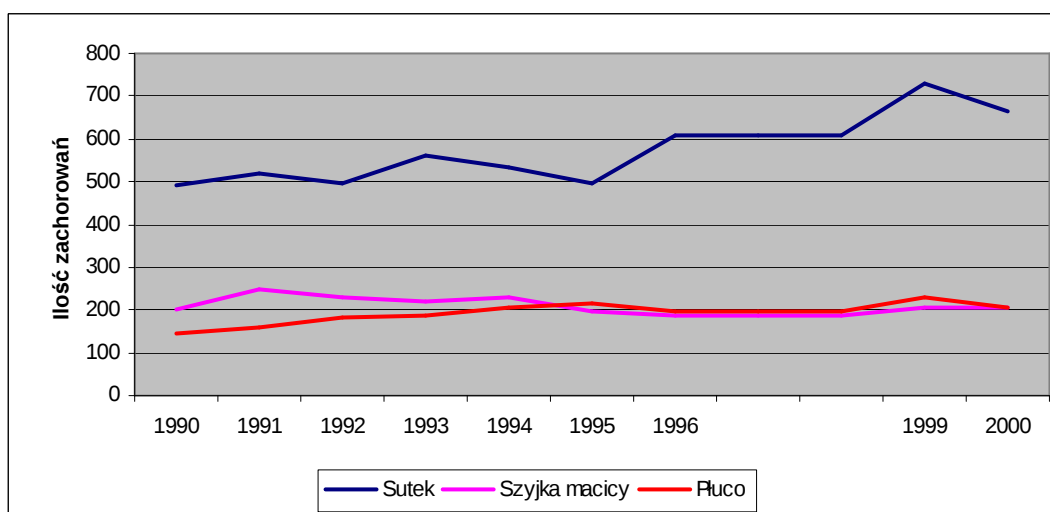
Ryc. 4

Trendy czasowe zachorowalności mężczyzn na nowotwory złośliwe w latach 1990 – 2000.

Ryc. 5

Trendy czasowe zachorowalności kobiet na nowotwory złośliwe w latach 1990 – 2000.

Analiza zachorowań w przedziałach wiekowych (Tabela 4, Ryc. 6) wykazuje szczyt zachorowań w wieku 70-75 lat u mężczyzn oraz 65-69 u kobiet.

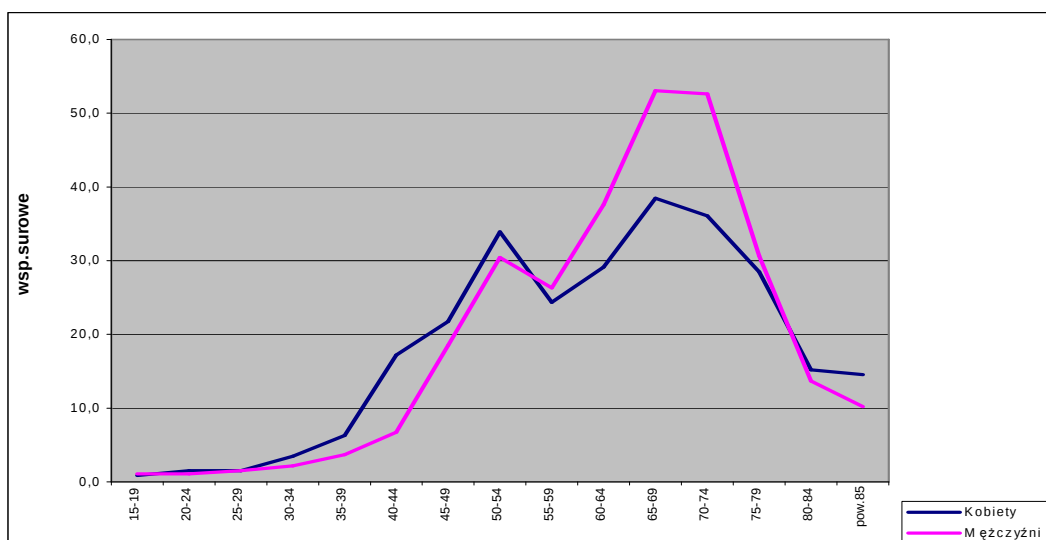
Tabela 4

Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe w przedziałach wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Przedział wieku (lata)	Ilość zachorowań		Współczynnik surowy	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
15-19	9	11	0,8	1,1
20-24	17	11	1,6	1,1
25-29	17	16	1,6	1,6
30-34	37	22	3,4	2,2
35-39	68	38	6,3	3,7
40-44	185	69	17,1	6,8
45-49	235	188	21,7	18,5
50-54	367	311	33,9	30,5
55-59	264	268	24,4	26,3
60-64	314	382	29,0	37,5
65-69	415	541	38,4	53,1
70-74	389	536	36,0	52,6
75-79	307	312	28,4	30,6
80-84	165	140	15,3	13,7
pow.85	157	103	14,5	10,1
Razem:	2 946	2 948		

Ryc. 6

Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe w przedziałach wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Podobna analiza dla poszczególnych umiejscowień nowotworów jest przedstawiona w Tabeli 5 i Tabeli 6.

Największa ilość zachorowań na raka sutka u kobiet przypada na lata 40-55, na raka płuca u mężczyzn natomiast na wiek 45-55 lat.

Tabela 5

Zarejestrowane zachorowania na 5 wybranych nowotworów złośliwych wg przedziałów wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r. –kobiety

Przedział wiekowy	Płuco	Sutek	Okreznica	Trzon macicy	Jajnik	Ogółem przedział
20-24	0	0	0	0	1	1
25-29	0	1	2	0	1	4
30-34	0	7	4	0	4	15
35-39	2	16	11	0	5	34
40-44	12	68	26	3	17	126
45-49	13	82	26	8	21	151
50-54	35	111	30	29	45	250
55-59	21	74	13	34	23	166
60-64	25	72	21	29	18	165
65-69	32	83	24	44	22	204
70-74	35	59	21	20	20	154
75-79	17	54	19	12	8	110
80-84	8	21	6	5	1	41
pow.85	5	20	4	5	5	39
	205	668	207	189	191	1 460

Tabela 6

Zarejestrowane zachorowania na 5 wybranych nowotworów złośliwych wg przedziałów wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r. –mężczyźni

Przedział wiekowy	Płuco	Żołądek	Okreznica	Gruzoł krokowy	Pęcherz moczowy	Ogółem przedział
20-24	0	0	1	0	0	1
25-29	1	1	0	0	0	2
30-34	3	1	1	0	1	6
35-39	3	4	2	0	0	9
40-44	13	3	5	0	1	22
45-49	45	10	10	1	8	74
50-54	102	22	21	5	11	161
55-59	100	19	16	6	20	161
60-64	120	25	18	27	13	203
65-69	178	45	33	44	46	346
70-74	171	41	27	60	37	336
75-79	75	27	22	47	17	188
80-84	30	10	9	17	13	79
pow.85	22	8	8	20	8	66
	863	216	173	227	175	1 654

Istnieją dość znaczne różnice geograficzne w zachorowaniach na nowotwory złośliwe w województwie kujawsko-pomorskim.

Do powiatów o największej zachorowalności należą: brodnicki, radziejowski, aleksandrowski i golubsko-dobrzyński u mężczyzn oraz brodnicki, aleksandrowski, m.Toruń i m.Włocławek u kobiet. Dane te ilustrują Tabela 7 i Tabela 8 oraz Mapy 1 i 2.

Tabela 7

Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe w powiatach w woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r.

Powiaty	Mężczyźni		
	Liczba bezwzględna	Wskaźnik struktury	Współczynnik surowy
brodnicki	182	6,2%	487,7
radziejowski	101	3,4%	464,2
aleksandrowski	124	4,2%	450,9
golubsko-dobrzyński	93	3,2%	410,2
m.Grudziądz	184	6,2%	378,8
rypiński	81	2,7%	360,4
inowrocławski	285	9,7%	344,4
wąbrzeski	59	2,0%	333,4
m.Toruń	315	10,7%	327,8
m.Włocławek	190	6,4%	324,0
lipnowski	102	3,5%	299,9
włocławski	131	4,4%	304,0
chełmiński	78	2,6%	299,3
toruński	110	3,7%	266,9
nakielski	111	3,8%	263,1
bydgoski	94	3,2%	219,4
m.Bydgoszcz	397	13,5%	219,2
żniński	72	2,4%	202,9
grudziądzki	39	1,3%	199,4
mogileński	44	1,5%	187,8
tucholski	45	1,5%	186,8
sępoleński	35	1,2%	168,8
świecki	76	2,6%	154,3
	2948	100,0%	

Mapa 1

Rozkład geograficzny zarejestrowanych zachorowań na nowotwory złośliwe w powiatach w woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r. (Mężczyźni)

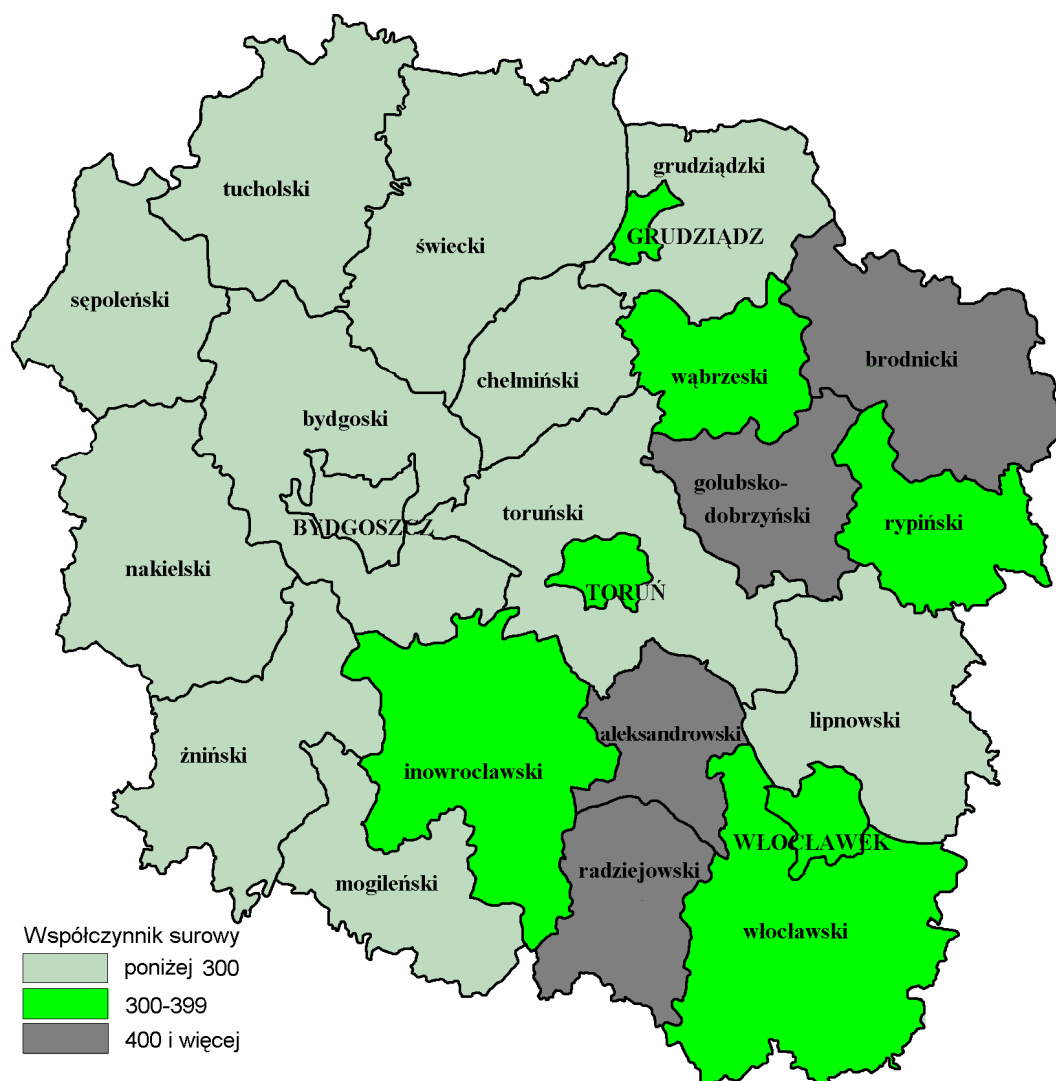

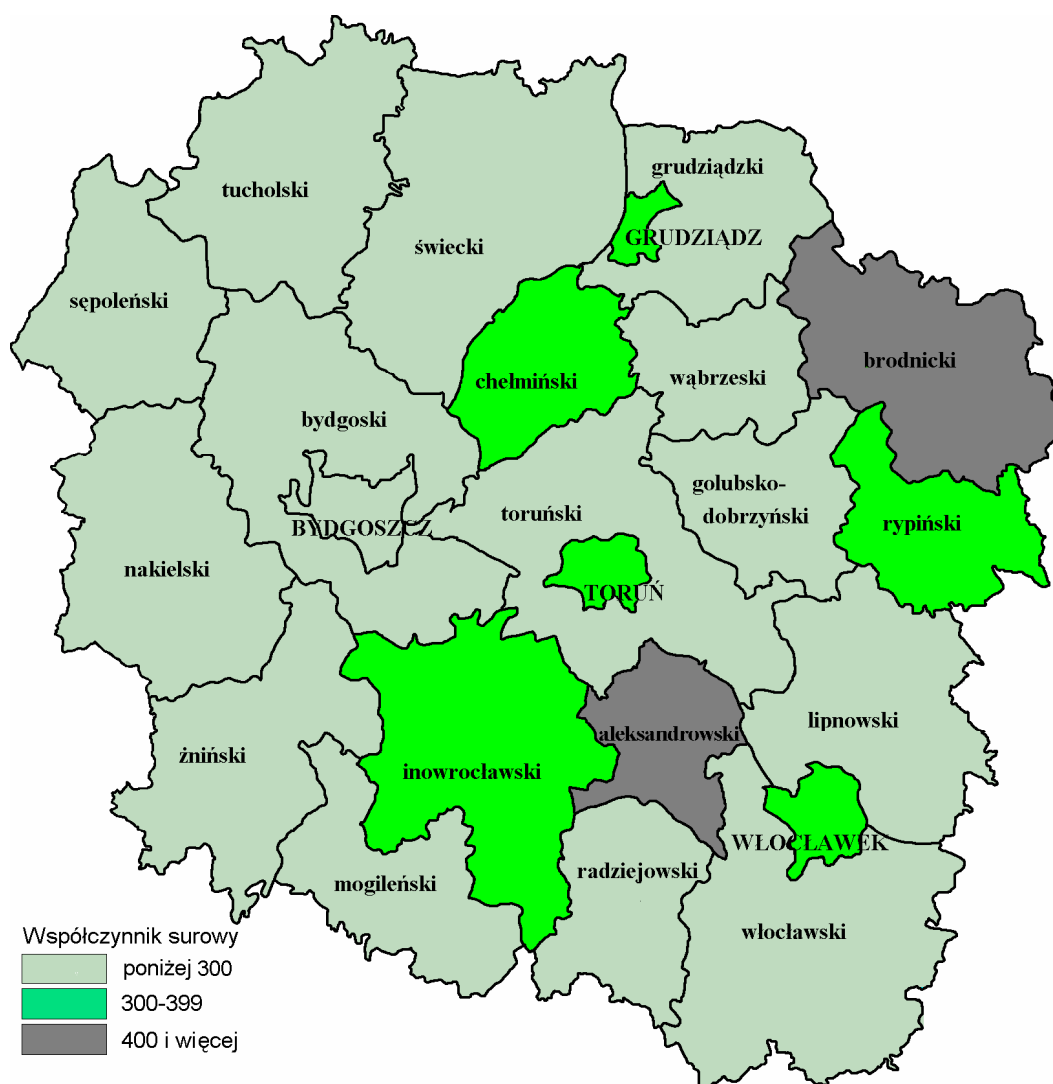
Tabela 8

**Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe w powiatach
woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r.**

Powiaty	Kobiety		
	Liczba bezwzględna	Wskaźnik struktury	Współczynnik surowy
brodnicki	161	5,5%	418,6
aleksandrowski	123	4,2%	417,1
m.Toruń	400	13,6%	369,6
m.Włocławek	234	7,9%	361,6
rypiński	80	2,7%	343,8
inowrocławski	287	9,7%	331,5
m.Grudziądz	175	5,9%	325,5
chełmiński	82	2,8%	301,0
golubsko-dobrzyński	67	2,3%	292,4
wąbrzeski	52	1,8%	286,2
włocławski	117	4,0%	267,6
grudziądzki	50	1,7%	256,8
lipnowski	86	2,9%	247,7
radziejowski	53	1,8%	236,9
toruński	97	3,3%	230,9
m.Bydgoszcz	466	15,8%	229,1
mogileński	54	1,8%	224,0
bydgoski	91	3,1%	208,9
nakielski	88	3,0%	204,2
sępoleński	34	1,2%	161,4
żniński	56	1,9%	156,0
tucholski	34	1,2%	141,4
świecki	59	2,0%	116,1
	2946	100,0%	

Mapa 2

Rozkład geograficzny zarejestrowanych zachorowań na nowotwory złośliwe w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r. (Kobiety)

Kolejne Tabele 9, 10, 11 i Mapy 3, 4, 5 przedstawiają rozkład geograficzny zachorowań na najczęstsze nowotwory u mężczyzn.

Tabela 9

Zarejestrowane zachorowania na raka płuca u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Powiat	Ilość zachorowań	Współczynnik surowy
aleksandrowski	46	167,3
brodnicki	65	174,2
bydgoski	34	79,3
chełmiński	26	99,8
golubsko-dobrzyński	28	123,5
grudziądzki	7	35,8
inowrocławski	80	96,7
lipnowski	36	105,8
mogileński	17	72,6
nakielski	34	80,6
radziejowski	27	124,1
rypiński	28	124,6
sępoleński	6	28,9
świecki	28	56,8
toruński	30	72,8
tucholski	16	66,4
wąbrzeski	19	107,4
włocławski	46	106,7
żniński	24	67,6
m. Bydgoszcz	110	60,7
m. Grudziądz	53	109,1
m. Toruń	57	59,3
m. Włocławek	46	78,4
Ogółem	863	

**Rozkład geograficzny zachorowań na raka płuca u mężczyzn
w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.**

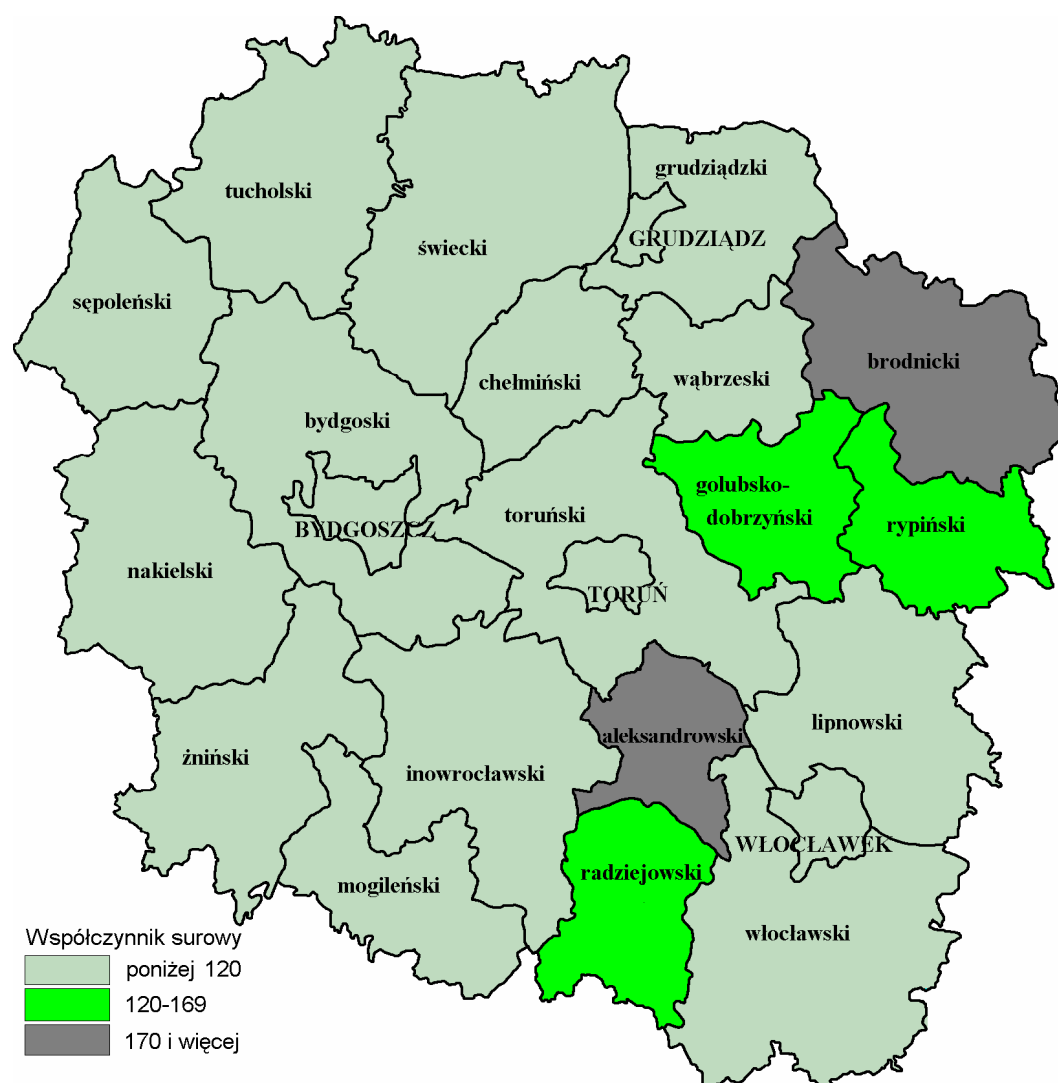

Tabela 10

**Zarejestrowane zachorowania na raka gruczołu krokowego u mężczyzn
w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.**

Powiat	Ilość zachorowań	Współczynnik surowy
aleksandrowski	6	21,8
brodnicki	11	29,5
bydgoski	9	21,0
chełmiński	8	30,7
golubsko-dobrzyński	5	22,1
grudziądzki	2	10,2
inowrocławski	22	26,6
lipnowski	6	17,6
mogileński	1	4,3
nakielski	4	9,5
radziejowski	8	36,8
rypiński	3	13,3
sępoleński	5	24,1
świecki	10	20,3
toruński	7	17,0
tucholski	2	8,3
wąbrzeski	6	33,9
włocławski	9	20,9
żniński	6	16,9
m. Bydgoszcz	32	17,7
m. Grudziądz	20	41,2
m. Toruń	36	37,5
m. Włocławek	9	15,3
Ogółem	227	

Mapa 4

Rozkład geograficzny zachorowań na raka gruczołu krokowego u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

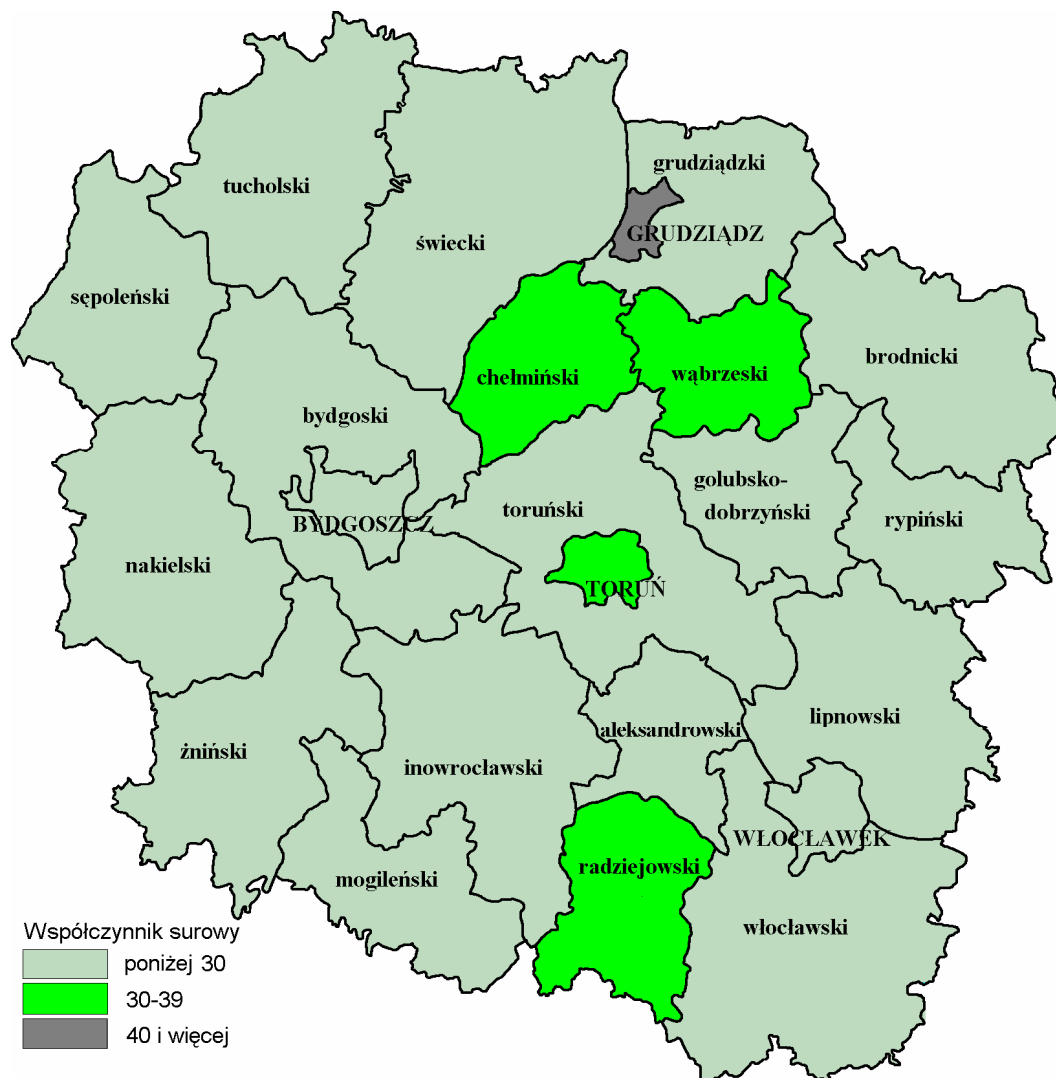
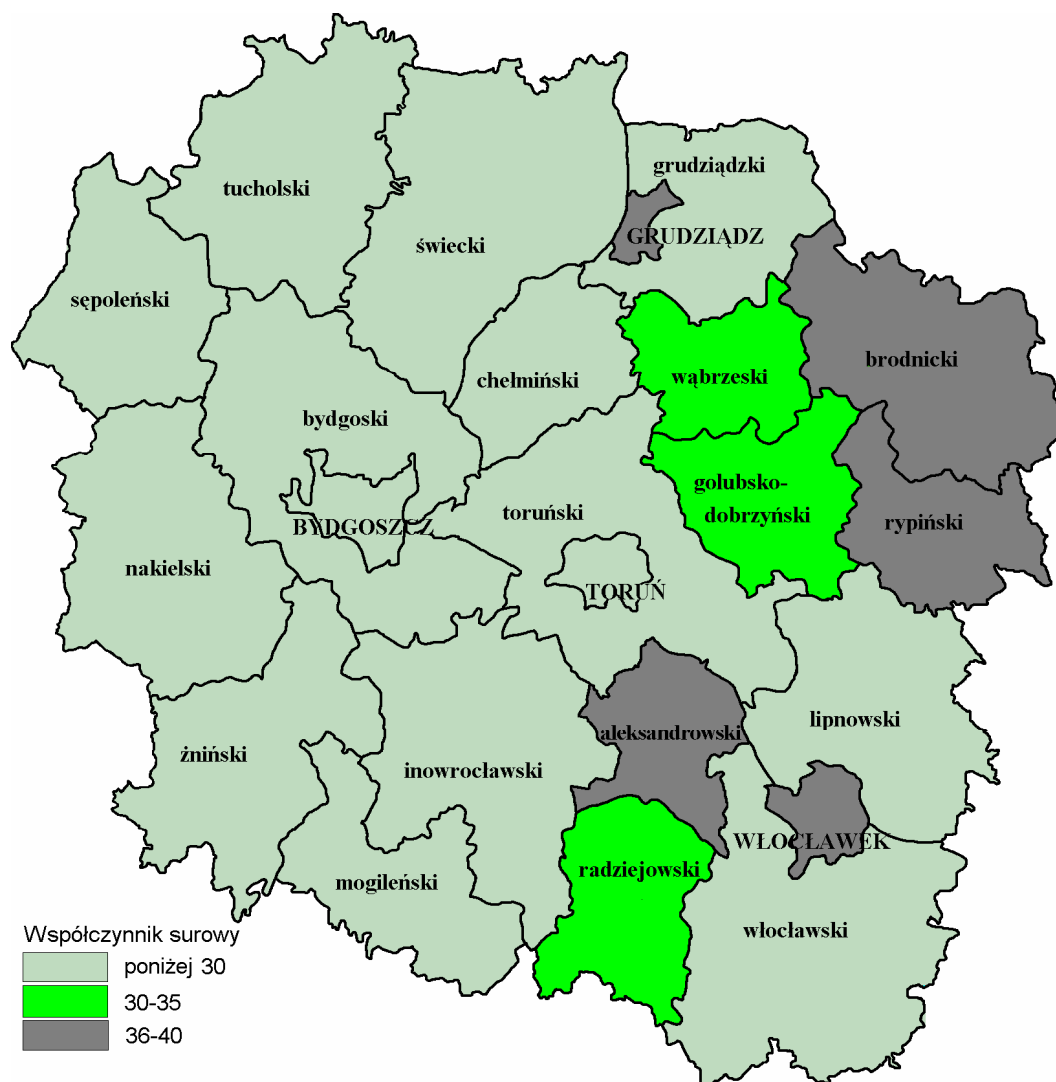

Tabela 11

Zarejestrowane zachorowania na raka żołądka u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Powiat	Ilość zachorowań	Współczynnik surowy
aleksandrowski	10	36,4
brodnicki	14	37,5
bydgoski	6	14,0
chełmiński	4	15,3
golubsko-dobrzyński	8	35,3
grudziądzki	5	25,6
inowrocławski	13	15,7
lipnowski	8	23,5
mogileński	4	17,1
nakielski	7	16,6
radziejowski	7	32,2
rypiński	9	40,0
sępoleński	6	28,9
świecki	4	8,1
toruński	8	19,4
tucholski	4	16,6
wąbrzeski	6	33,9
włocławski	10	23,2
żniński	4	11,3
m. Bydgoszcz	18	9,9
m. Grudziądz	19	39,1
m. Toruń	19	19,8
m. Włocławek	23	39,2
Ogółem	216	

Rozkład geograficzny zachorowań na raka żołądka u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Tabele 12, 13, 14 i Mapy 6, 7, 8 przedstawiają natomiast rozkład geograficzny zachorowań na najczęstsze nowotwory u kobiet.

Tabela 12

Zarejestrowane zachorowania na raka sutka u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Powiat	Ilość zachorowań	Współczynnik surowy
aleksandrowski	19	64,4
brodnicki	58	150,8
bydgoski	26	59,7
chełmiński	16	58,7
golubsko-dobrzyński	12	52,4
grudziądzki	10	51,4
inowrocławski	66	76,2
lipnowski	18	51,8
mogileński	13	53,9
nakielski	19	44,1
radziejowski	11	49,2
rypiński	14	60,2
sępoleński	6	28,5
świecki	9	17,7
toruński	17	40,5
tucholski	5	20,8
wąbrzeski	8	44,0
włocławski	26	59,5
żniński	8	22,3
m. Bydgoszcz	90	44,2
m. Grudziądz	45	83,7
m. Toruń	119	109,9
m. Włocławek	53	81,9
Ogółem	668	

Mapa 6

Rozkład geograficzny zachorowań na raka sutka u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Tabela 13

**Zarejestrowane zachorowania na raka szyjki macicy u kobiet
w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.**

Powiat	Ilość zachorowań	Współczynnik surowy
aleksandrowski	15	50,9
brodnicki	6	15,6
bydgoski	5	11,5
chełmiński	6	22,0
golubsko-dobrzyński	3	13,1
grudziądzki	4	20,5
inowrocławski	20	23,1
lipnowski	7	20,2
mogileński	1	4,1
nakielski	7	16,2
radziejowski	2	8,9
rypiński	12	51,6
sępoleński	3	14,2
świecki	2	3,9
toruński	7	16,7
tucholski	4	16,6
wąbrzeski	3	16,5
włocławski	8	18,3
żniński	2	5,6
m. Bydgoszcz	40	19,7
m. Grudziądz	16	29,8
m. Toruń	21	19,4
m. Włocławek	13	20,1
Ogółem	207	

**Rozkład geograficzny zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet
w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.**

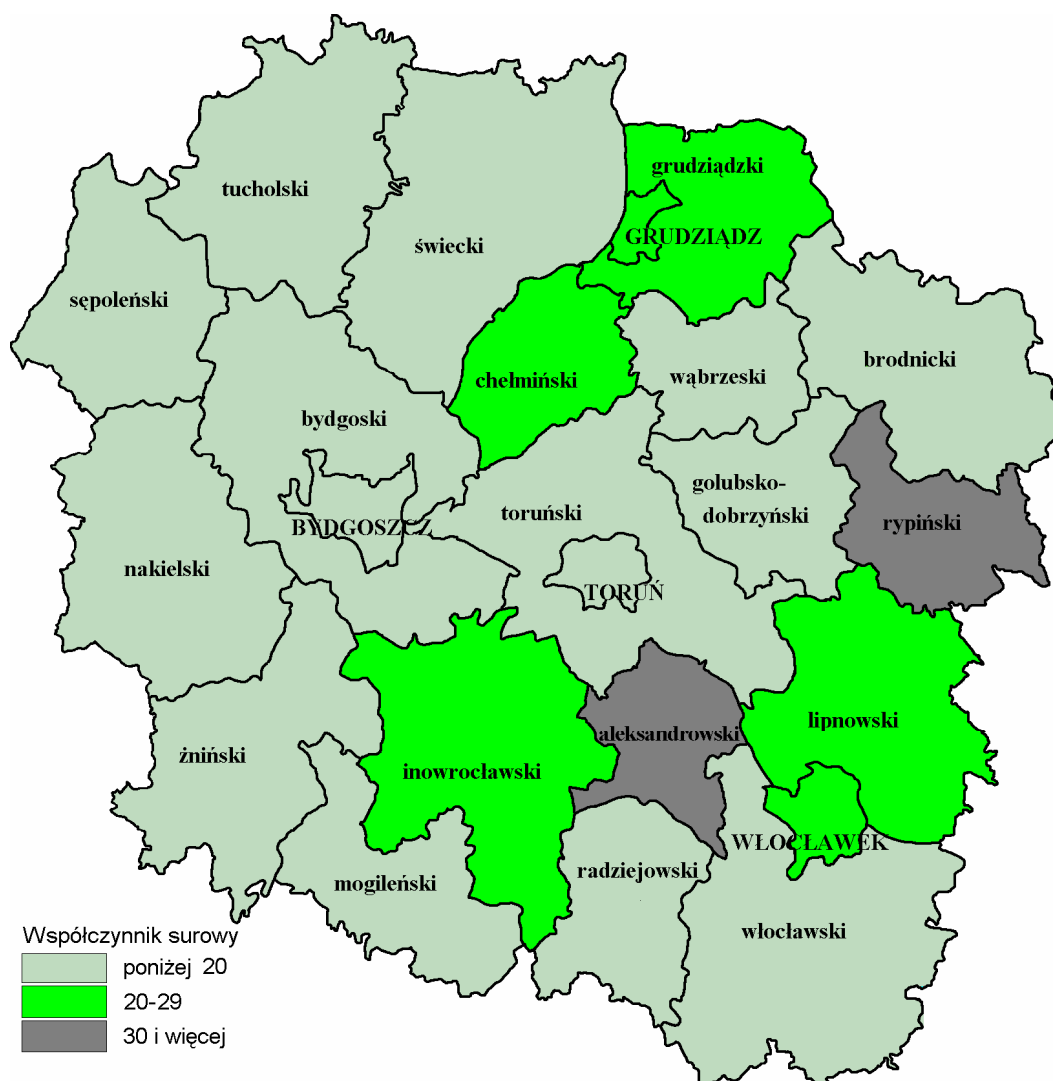
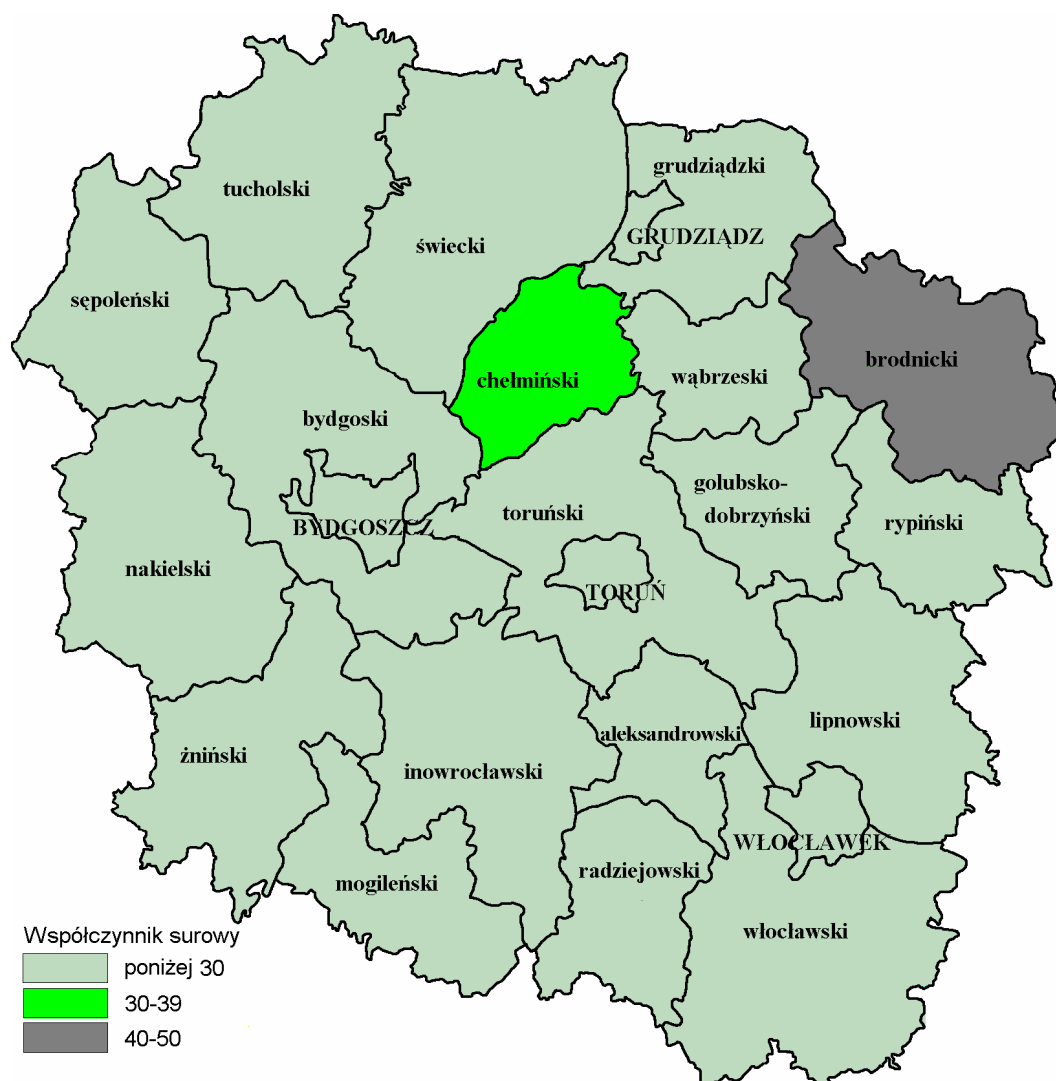

Tabela 14

Zarejestrowane zachorowania na raka płuca u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Powiat	Ilość zachorowań	Współczynnik surowy
aleksandrowski	3	10,2
brodnicki	19	49,4
bydgoski	7	16,1
chełmiński	10	36,7
golubsko-dobrzyński	5	21,8
grudziądzki	4	20,5
inowrocławski	18	20,8
lipnowski	2	5,8
mogileński	4	16,6
nakielski	8	18,6
radziejowski	3	13,4
rypiński	2	8,6
sępoleński	2	9,5
świecki	8	15,7
toruński	5	11,9
tucholski	2	8,3
wąbrzeski	1	5,5
włocławski	8	18,3
żniński	9	25,1
m. Bydgoszcz	38	18,7
m. Grudziądz	11	20,5
m. Toruń	22	20,3
m. Włocławek	14	21,6
Ogółem	205	

Rozkład geograficzny zachorowań na raka płuca u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Szczegółowe zestawienie zachorowań na nowotwory złośliwe według umiejscowień i płci przedstawia Tabela 15

Tabela 15

Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe wg umiejscowienia i płci w 2000 r.

Rozpoznanie	Kobiety	Mężczyźni
C00 Nowotwory złośliwe wargi	4	23
C01 Nowotwór złośliwy nasady języka		3
C02 Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych części języka	1	14
C04 Nowotwór złośliwy dna jamy ustnej		12
C05 Nowotwór złośliwy podniebienia		7
C06 Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych części jamy ustnej		1
C07 Nowotwór złośliwy ślinianki przyusznej	6	1
C08 Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych dużych gruczołów ślinowych	2	
C09 Nowotwory złośliwe migdałka	5	13
C10 Nowotwór złośliwy części ustnej gardła (oropharynx)		3
C11 Nowotwór złośliwy części nosowej gardła (nasopharynx)	4	4
C13 Nowotwór złośliwy części kraniowej gardła (Hypopharynx)	1	3
C14 Nowotwór złośliwy o innym i bliżej nie określonym umiejscowieniu w obrębie wargi, jamy ustnej i gardła	1	7
C15 Nowotwór złośliwy przełyku	15	62
C16 Nowotwór złośliwy żołądka	116	216
C17 Nowotwór złośliwy jelita cienkiego	3	1
C18 Nowotwór złośliwy jelita grubego	189	173
C19 Nowotwór złośliwy zgięcia esiczo-odbytniczego	7	3
C20 Nowotwór złośliwy odbytnicy	91	103
C21 Nowotwór złośliwy odbytu i kanału odbytu	24	22
C22 Nowotwór złośliwy wątroby i przewodów żółciowych wewnątrzwątrobowych	33	39
C23 Nowotwór złośliwy pęcherzyka żółciowego	47	18
C24 Nowotwór złośliwy innych i nie określonych części dróg żółciowych	8	9
C25 Nowotwór złośliwy trzustki	54	91
C26 Nowotwór złośliwy innych i niedokładnie określonych narządów trawiennych	7	4
C30 Nowotwór złośliwy jamy nosowej i ucha środkowego	4	5
C31 Nowotwór złośliwy zatok przynosowych	2	4
C32 Nowotwór złośliwy krani	23	118
C33 Nowotwór złośliwy tchawicy	2	3
C34 Nowotwór złośliwy oskrzela i płuca	205	863
C38 Nowotwór złośliwy serca, śródpiersia i opłucnej	7	13
C39 Nowotwór złośliwy innych i niedokładnie określonych części układu oddechowego i narządów klatki piersiowej		2
C40 Nowotwór złośliwy kości i chrząstki stawowej kończyn	2	3
C41 Nowotwór złośliwy kości i chrząstki stawowej o innym i nieokreślonym umiejscowieniu	7	6
C43 Czerniak złośliwy skóry	49	34
C44 Inne nowotwory złośliwe skóry	144	107
C45 Mięzbloniak	2	1
C48 Nowotwór złośliwy przestrzeni zaotrzewnowej i otrzewnej	2	7
C49 Nowotwory złośliwe tkanki łącznej i innych tkanek miękkich	23	16
C50 Nowotwór złośliwy sutka	668	9
C51 Nowotwór złośliwy sromu	20	
C52 Nowotwór złośliwy pochwy	3	
C53 Nowotwór złośliwy szyjki macicy	207	
C54 Nowotwór złośliwy trzonu macicy	189	
C55 Nowotwór złośliwy nieokreślonej części macicy	7	
C56 Nowotwór złośliwy jajnika	191	
C57 Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych żeńskich narządów płciowych	7	
C60 Nowotwór złośliwy prącia		7
C61 Nowotwór złośliwy gruczołu krokowego		227
C62 Nowotwór złośliwy jądra		22
C64 Nowotwór złośliwy nerki za wyjątkiem miedniczki nerkowej	69	89
C65 Nowotwór złośliwy miedniczki nerkowej	1	4
C66 Nowotwór złośliwy moczowodu		1
C67 Nowotwór złośliwy pęcherza moczowego	40	175
C68 Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych narządów moczowych	1	1
C69 Nowotwór złośliwy oka	3	2

C70 Nowotwór złośliwy opon	1	
C71 Nowotwór złośliwy mózgu	90	74
C72 Nowotwór złośliwy rdzenia kręgowego , nerwów czaszkowych i innych części centralnego systemu nerwowego	3	3
C73 Nowotwór złośliwy tarczycy	43	15
C74 Nowotwór złośliwy nadnerczy	4	2
C75 Nowotwór złośliwy innych gruczołów wydzielania wewnętrznego i struktur pokrewnych	2	2
C76 Nowotwór złośliwy umiejscowień innych i niedokładnie określonych	9	6
C77 Wtórne i nieokreślone nowotwory węzłów chłonnych I		1
C78 Wtórne nowotwory złośliwe układu oddechowego i trawiennego		2
C79 Wtórny nowotwór złośliwy innych umiejscowień I	1	
C80 Nowotwór złośliwy bez określenia jego umiejscowienia	106	112
C81 Choroba Hodgkina	26	21
C85 Inne i nieokreślone postacie cMoniaków niezłośliwych	50	66
C90 Szpiczak mnogi i nowotwory z komórek plazmatycznych	24	28
C91 Białaczka limfatyczna	26	23
C92 Białaczka szpikowa	32	31
C94 Inne białaczki określonego rodzaju	3	2
C95 Białaczka z komórek nieokreślonego rodzaju	1	7
D06 Rak in situ szyjki macicy	29	
	Razem	2 946
		2 948
		5 894

Zgony

Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe

W 2000 roku zarejestrowano w regionie kujawsko-pomorskim 1465 zgonów u kobiet i 1919 u mężczyzn; ogółem 3384.

Najczęstszymi przyczynami zgonów były u mężczyzn rak płuca (37,83%), żołądek (7,87%) i gruczoł krokowy (6,25%) (Tabela 16, Ryc. 7) oraz u kobiet rak sutka (17,95%), płuca (12,63%) i okrężnicy (6,83%) (Tabela 17, Ryc. 8).

Tabela 16

Zarejestrowane zgony na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Umiejscowienie	Liczba bezwzględna	Współcz. surowy	Współcz. standaryz.	Wskaźnik struktury (%)
Płuco	726	71,28	59,41	37,83
Żołądek	151	14,82	12,26	7,87
Gruczoł krokowy	120	11,78	9,34	6,25
Okrężnica	101	9,92	8,19	5,26
Pęcherz moczowy	82	8,05	6,81	4,27
Trzustka	77	7,56	6,09	4,01
Nerka	63	6,19	5,09	3,28
Krtań	61	5,99	4,94	3,18
Odbytnica	25	2,45	2,04	1,30
Wątroba	24	2,36	1,84	1,25

Ryc. 7

Zarejestrowane zgony na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

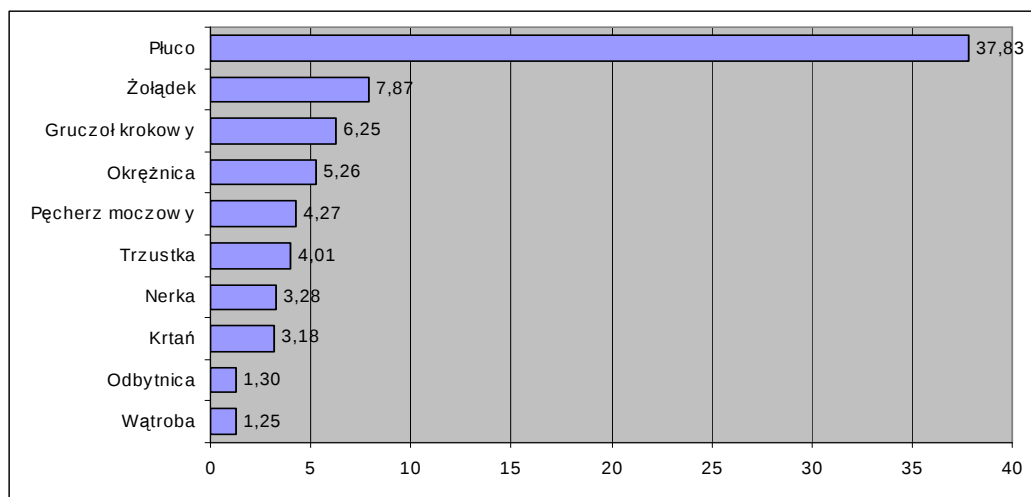

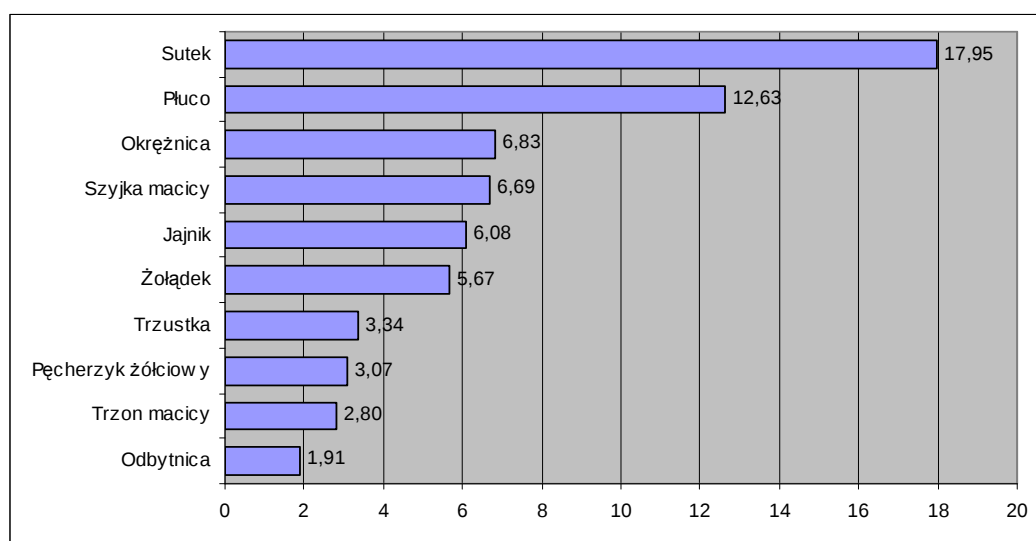
Tabela 17

Zarejestrowane zgony na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Umiejscowienie	Liczba bezwzględna	Współcz. surowy	Współcz. standaryz.	Wskaźnik struktury (%)
Sutek	263	24,33	15,60	17,95
Płuco	185	17,11	11,42	12,63
Okreźnica	100	9,25	4,95	6,83
Szyjka macicy	98	9,06	6,13	6,69
Jajnik	89	8,23	6,00	6,08
Żołądek	83	7,68	4,35	5,67
Trzustka	49	4,53	2,76	3,34
Pęcherzyk żółciowy	45	4,16	2,49	3,07
Trzon macicy	41	3,79	2,32	2,80
Odbytnica	28	2,59	1,41	1,91

Ryc. 8

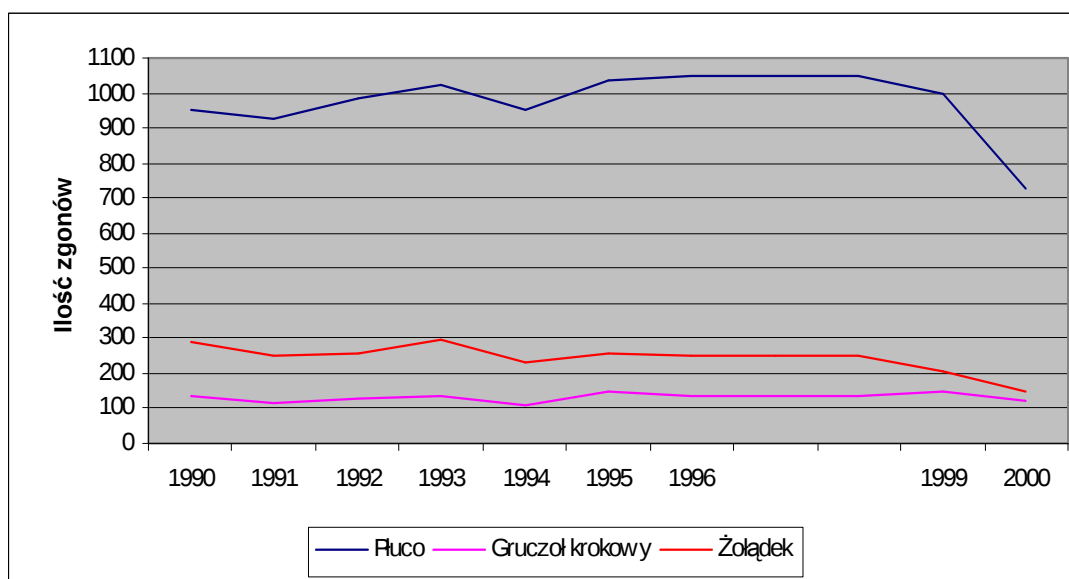
Zarejestrowane zgony na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Analiza trendów czasowych zgonów na najczęstsze nowotwory (Ryc. 9 i Ryc. 10) wykazuje stały poziom w szczególności na raka płuca u mężczyzn, oraz tendencję wzrostową na raka sutka u kobiet na początku lat 90 –tych.

Ryc. 9

**Trendy czasowe umieralności mężczyzn na nowotwory złośliwe
w latach 1990 - 2000**

Ryc. 10

**Trendy czasowe umieralności kobiet na nowotwory złośliwe
w latach 1990 - 2000**

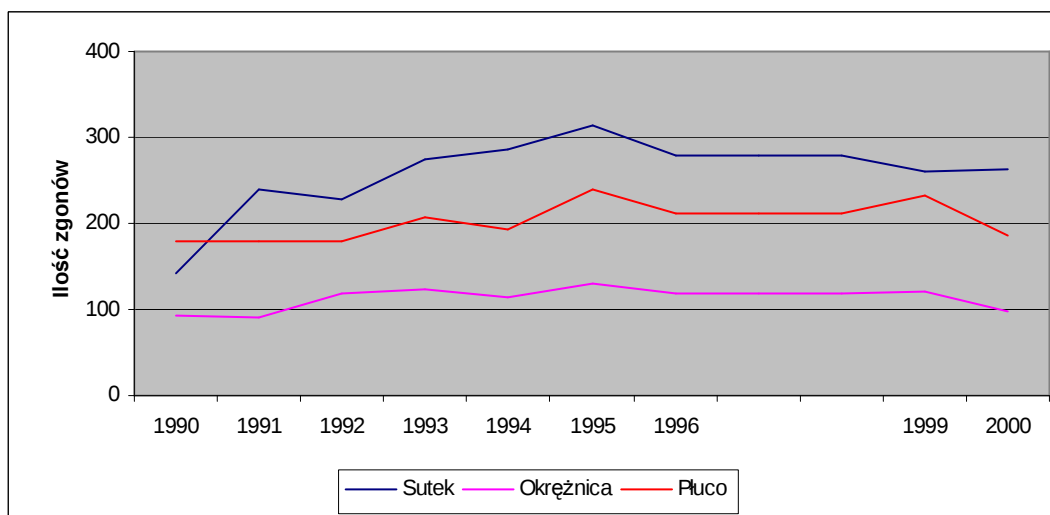

Tabela 18 oraz Ryc. 11 są analizą zgonów na nowotwory złośliwe w podziałach wiekowych. Największa umieralność u mężczyzn występuje w przedziale wiekowym 70-74 lata a u kobiet 65-69 lat.

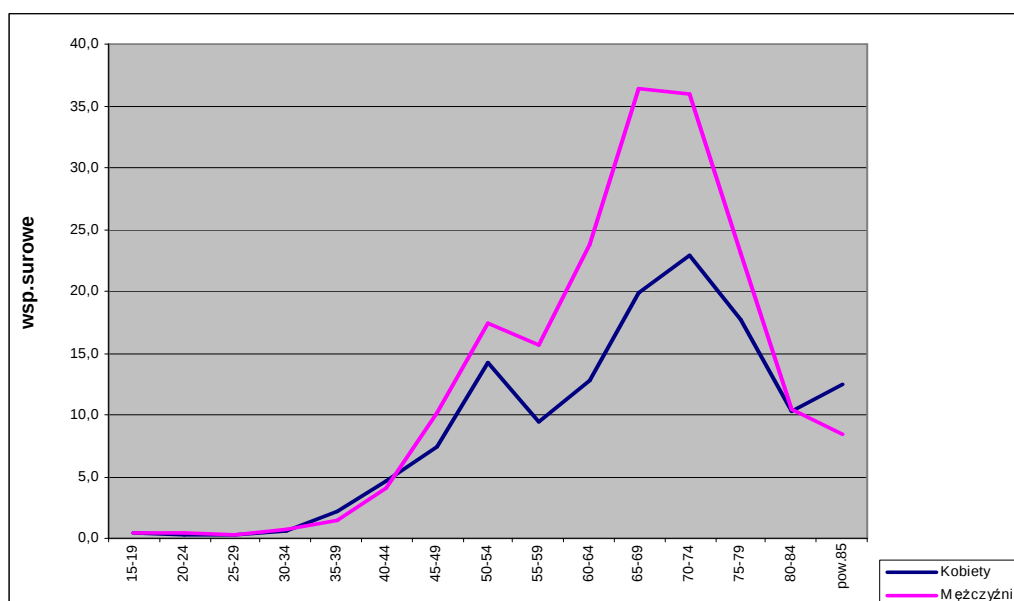
Tabela 18

Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe w przedziałach wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Przedział wieku (lata)	Ilość zgonów		Współczynnik surowy	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
15-19	5	4	0,5	0,4
20-24	3	4	0,3	0,4
25-29	3	3	0,3	0,3
30-34	6	7	0,6	0,7
35-39	24	15	2,2	1,5
40-44	50	42	4,6	4,1
45-49	80	103	7,4	10,1
50-54	154	177	14,2	17,4
55-59	102	160	9,4	15,7
60-64	138	242	12,8	23,8
65-69	215	371	19,9	36,4
70-74	247	366	22,8	35,9
75-79	191	234	17,7	23,0
80-84	112	106	10,4	10,4
pow.85	135	85	12,5	8,3
Razem:	1 465	1 919		

Ryc. 11

Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe w przedziałach wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

W poszczególnych umiejscowieniach najliczniejszą liczbę zgonów wykazuje przedział 50-54 lata u kobiet na raka sutka, oraz 65-69 lat u mężczyzn na raka płuca (Tabela 19 i Tabela 20).

Tabela 19

Zarejestrowane zgony na 5 wybranych nowotworów złośliwych wg przedziałów wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r. – kobiety

Przedział wiekowy	Płuco	Sutek	Okrężnica	Trzon macicy	Jajnik	Ogółem przedział
15-19	0	0	1	0	0	1
20-24	0	0	0	0	2	2
25-29	0	0	0	0	0	0
30-34	0	1	0	0	1	2
35-39	5	2	0	0	2	9
40-44	8	10	2	0	4	24
45-49	7	21	5	1	8	42
50-54	31	48	5	2	8	94
55-59	18	16	3	5	14	56
60-64	19	29	8	2	15	73
65-69	29	39	9	11	10	98
70-74	40	30	20	8	13	111
75-79	17	31	26	3	5	82
80-84	5	17	9	5	2	38
pow.85	6	19	12	4	5	46
	185	263	100	41	89	677

Tabela 20

Zarejestrowane zgony na 5 wybranych nowotworów złośliwych wg przedziałów wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r. – mężczyźni

Przedział wiekowy	Płuco	Żołądek	Okrężnica	Gruczoł krokowy	Pęcherz moczowy	Ogółem przedział
15-19	0	0	0	0	0	0
20-24	0	1	0	0	0	1
25-29	0	1	0	0	0	1
30-34	1	0	0	0	0	1
35-39	2	0	2	0	0	4
40-44	16	2	1	0	0	19
45-49	35	8	3	1	2	49
50-54	69	11	7	1	1	89
55-59	70	15	9	1	12	107
60-64	99	18	8	10	8	143
65-69	165	28	18	18	17	246
70-74	150	27	22	31	16	246
75-79	69	22	13	31	10	145
80-84	32	11	9	12	10	74
Pow.85	18	7	9	15	6	55
	726	151	101	120	82	1 180

Rozkład geograficzny zgonów w województwie kujawsko-pomorskim przedstawiają Tabela 21 i 22 oraz Mapy 9 i 10.

Tabela 21

Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r.

Powiaty	Mężczyźni		
	Liczba bezwzględna	Wskaźnik struktury	Współczynnik surowy
brodnicki	124	6,5%	332,3
radziejowski	60	3,1%	275,7
inowrocławski	225	11,7%	271,9
rypiński	61	3,2%	271,4
aleksandrowski	63	3,3%	229,1
włocławski	89	4,6%	206,5
m.Włocławek	115	6,0%	196,1
golubsko-dobrzyński	44	2,3%	194,1
lipnowski	66	3,4%	194,1
m.Grudziądz	92	4,8%	189,4
chełmiński	49	2,6%	188,0
żniński	64	3,3%	180,4
nakielski	76	4,0%	180,1
m.Bydgoszcz	321	16,7%	177,2
wąbrzeski	31	1,6%	175,2
mogileński	38	2,0%	162,2
m.Toruń	151	7,9%	157,1
bydgoski	60	3,1%	140,0
toruński	55	2,9%	133,5
tucholski	31	1,6%	128,7
grudziądzki	24	1,3%	122,7
świecki	59	3,1%	119,8
sępoleński	21	1,1%	101,3
	1 919	100,0%	

Mapa 9

Rozkład geograficzny zarejestrowanych zgonów na nowotwory złośliwe
w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r. (mężczyźni)

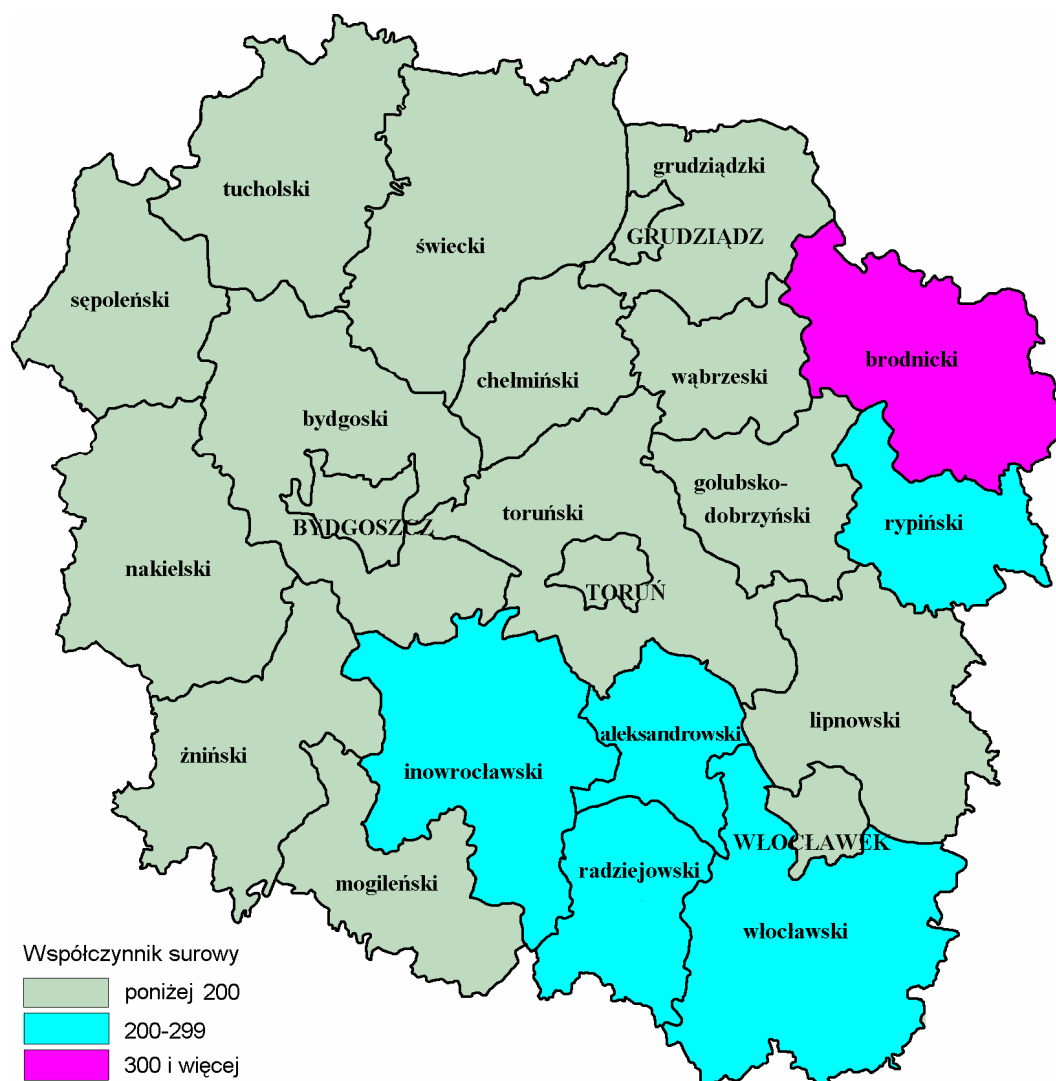
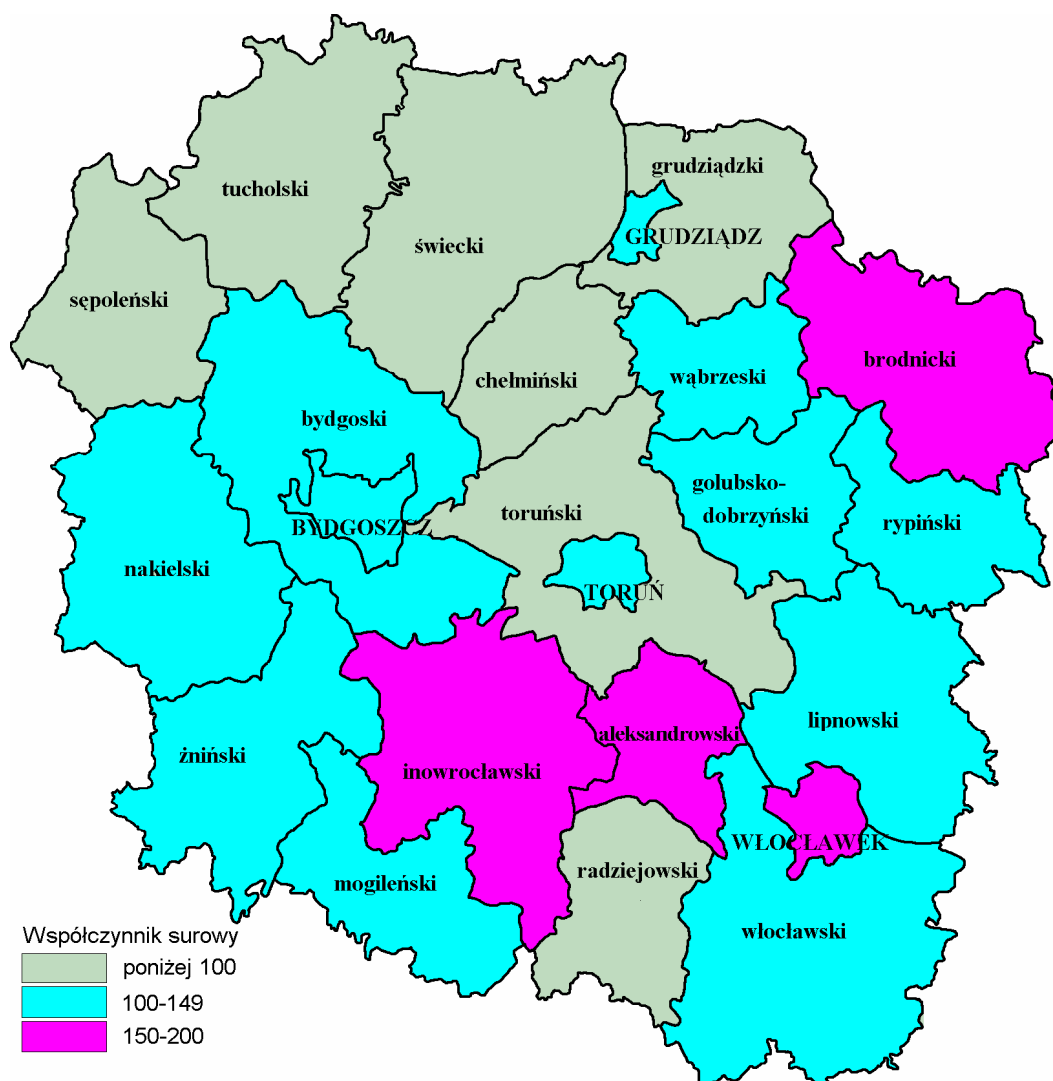

Tabela 22

Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r.

Powiaty	Kobiety		
	Liczba bezwzględna	Wskaźnik struktury	Współczynnik surowy
brodnicki	74	5,1%	192,4
m.Włocławek	117	8,0%	180,8
aleksandrowski	52	3,5%	176,3
inowrocławski	149	10,2%	172,1
wąbrzeski	27	1,8%	148,6
bydgoski	63	4,3%	144,6
m.Bydgoszcz	299	20,4%	147,0
mogileński	35	2,4%	145,2
m.Grudziądz	78	5,3%	145,1
m.Toruń	145	9,9%	134,0
rypiński	31	2,1%	133,2
włocławski	58	4,0%	132,7
golubsko-dobrzyński	30	2,0%	130,9
lipnowski	45	3,1%	129,6
nakielski	49	3,3%	113,7
żniński	38	2,6%	105,9
grudziądzki	18	1,2%	92,4
świecki	45	3,1%	88,5
chełmiński	24	1,6%	88,1
toruński	37	2,5%	88,1
sępoleński	18	1,2%	85,4
tucholski	18	1,2%	74,8
radziejowski	15	1,0%	67,0
	1 465	100,0%	

**Rozkład geograficzny zarejestrowanych zgonów na nowotwory złośliwe
w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r. (Kobiety)**

Do powiatów o największej liczbie zgonów u mężczyzn należą: brodnicki, radziejowski, inowrocławski u kobiet, natomiast powiat brodnicki, m. Włocławek i aleksandrowski u mężczyzn. Tabele 23-25 i Mapy 11-13 przedstawiają rozkład geograficzny zgonów na najczęstsze nowotwory u mężczyzn, a Tabele 26-28 i Mapy 14-16 u kobiet. Szczegółowe zestawienie zgonów na nowotwory złośliwe według umiejscowienia i płci przedstawia Tabela 29.

Tabela 23

Zarejestrowane zgony na raka płuca u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Powiat	Ilość zgonów	Współczynnik surowy
aleksandrowski	32	116,4
brodnicki	48	128,6
bydgoski	26	60,7
chełmiński	24	92,1
golubsko-dobrzyński	14	61,8
grudziądzki	8	40,9
inowrocławski	78	94,3
lipnowski	30	88,2
mogileński	13	55,5
nakielski	28	66,4
radziejowski	20	91,9
rypiński	30	133,5
sępoleński	6	28,9
świecki	29	58,9
toruński	23	55,8
tucholski	14	58,1
wąbrzeski	14	79,1
włocławski	34	78,9
żniński	22	62,0
m. Bydgoszcz	111	61,3
m. Grudziądz	37	76,2
m. Toruń	45	46,8
m. Włocławek	40	68,2
Ogółem	726	

Rozkład geograficzny zgonów na raka płuca u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

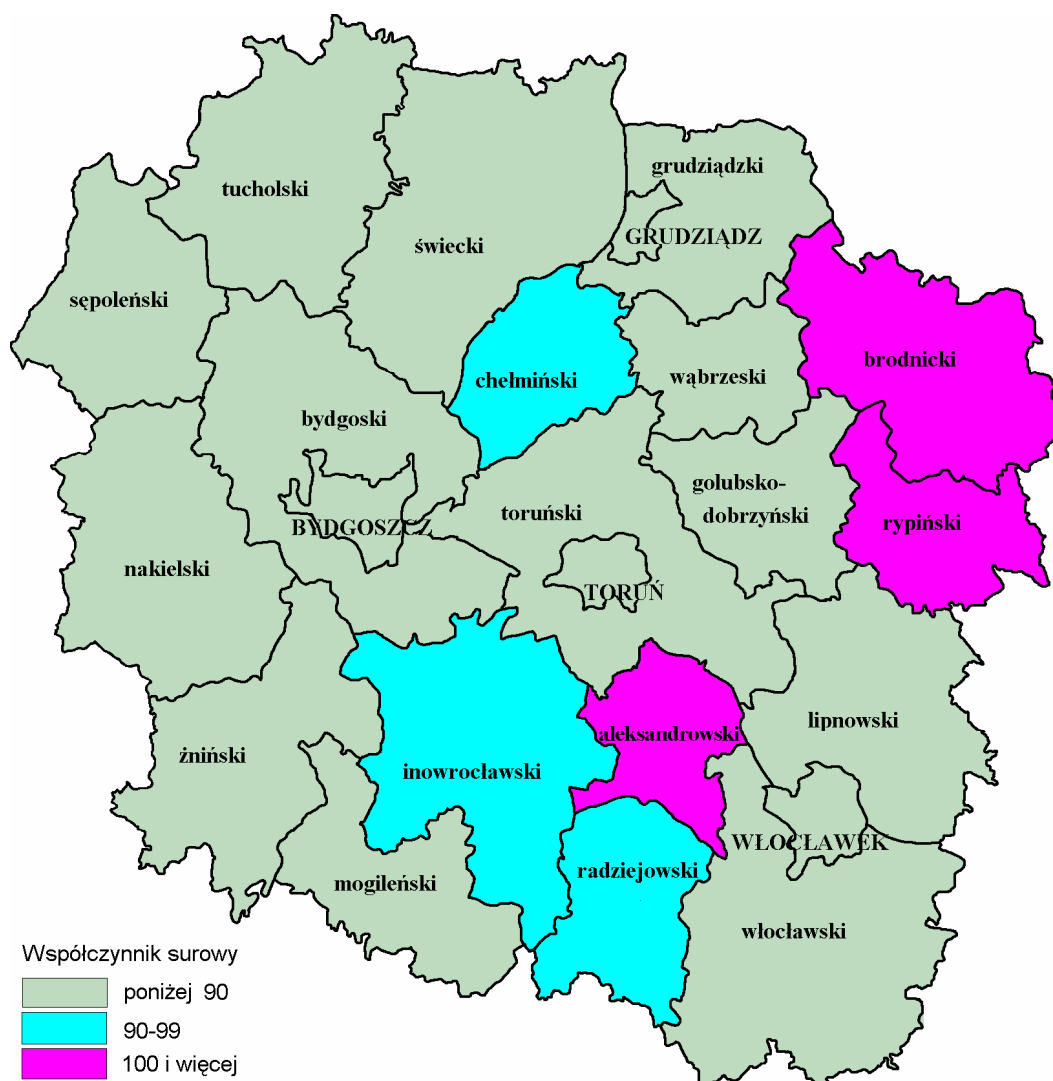

Tabela 24

Zarejestrowane zgony na raka żołądka u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Powiat	Ilość zgonów	Współczynnik surowy
aleksandrowski	5	18,2
brodnicki	10	26,8
bydgoski	2	4,7
chełmiński	3	11,5
golubsko-dobrzyński	7	30,9
grudziądzki	4	20,4
inowrocławski	15	18,1
lipnowski	3	8,8
mogileński	5	21,3
nakielski	6	14,2
radziejowski	3	13,8
rypiński	6	26,7
sępoleński	3	14,5
świecki	3	6,1
toruński	5	12,1
tucholski	2	8,3
wąbrzeski	4	22,6
włocławski	8	18,6
żniński	5	14,1
m. Bydgoszcz	13	7,2
m. Grudziądz	7	14,4
m. Toruń	16	16,7
m. Włocławek	16	27,3
Ogółem	151	

Rozkład geograficzny zgonów na raka żołądka u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

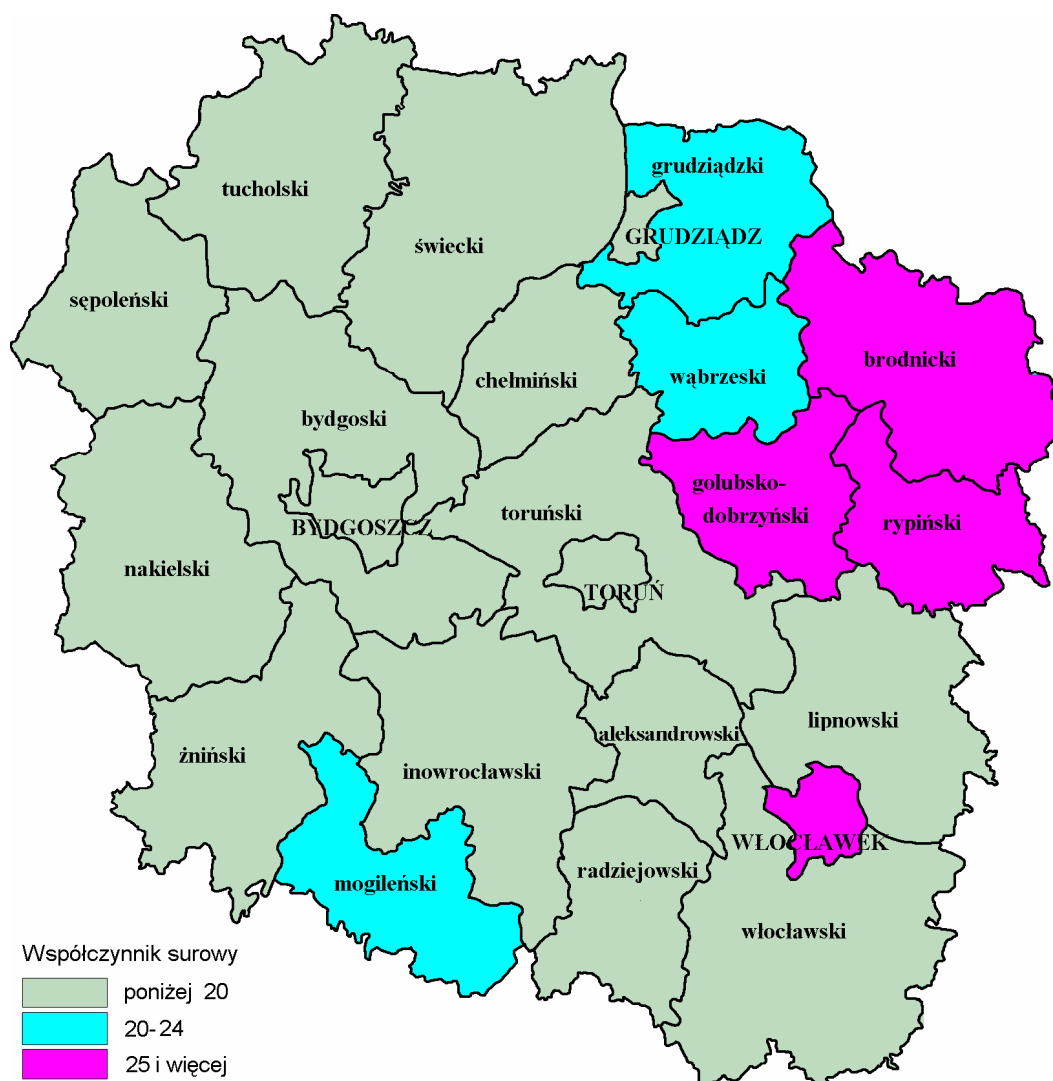

Tabela 25

**Zarejestrowane zgony na raka gruczołu krokowego u mężczyzn
w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.**

Powiat	Ilość zgonów	Współczynnik surowy
aleksandrowski	1	3,6
brodnicki	9	24,1
bydgoski	5	11,7
chełmiński	5	19,2
golubsko-dobrzyński	5	22,1
grudziądzki	1	5,1
inowrocławski	11	13,3
lipnowski	7	20,6
mogileński	3	12,8
nakielski	4	9,5
radziejowski	4	18,4
rypiński	4	17,8
sępoleński	2	9,6
świecki	1	2,0
toruński	1	2,4
tucholski	1	4,2
wąbrzeski	0	0,0
włocławski	5	11,6
żniński	3	8,5
m. Bydgoszcz	28	15,5
m. Grudziądz	5	10,3
m. Toruń	12	12,5
m. Włocławek	3	5,1
Ogółem	120	

Rozkład geograficzny zgonów na raka gruczołu krokowego u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

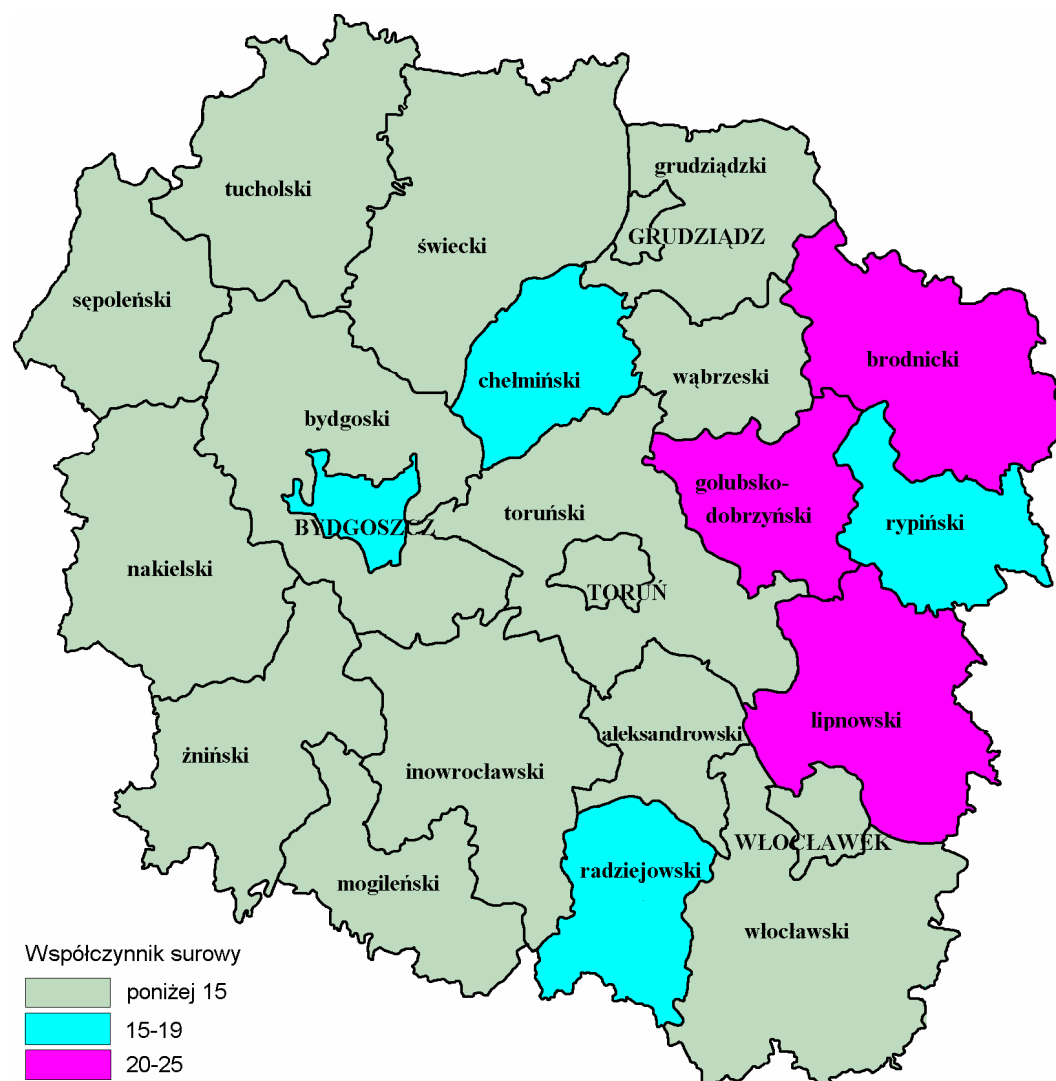

Tabela 26

Zarejestrowane zgony na raka sutka u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim
w 2000 r .

Powiat	Ilość zgonów	Współczynnik surowy
aleksandrowski	8	27,1
brodnicki	16	41,6
bydgoski	20	45,9
chełmiński	0	0,0
golubsko-dobrzyński	2	8,7
grudziądzki	1	5,1
inowrocławski	22	25,4
lipnowski	8	23,0
mogileński	2	8,3
nakielski	13	30,2
radziejowski	1	4,5
rypiński	5	21,5
sępoleński	5	23,7
świecki	9	17,7
toruński	8	19,0
tucholski	1	4,2
wąbrzeski	4	22,0
włocławski	10	22,9
żniński	5	13,9
m. Bydgoszcz	64	31,5
m. Grudziądz	10	18,6
m. Toruń	31	28,6
m. Włocławek	18	27,8
Ogółem	263	

Rozkład geograficzny zgonów na raka sutka u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

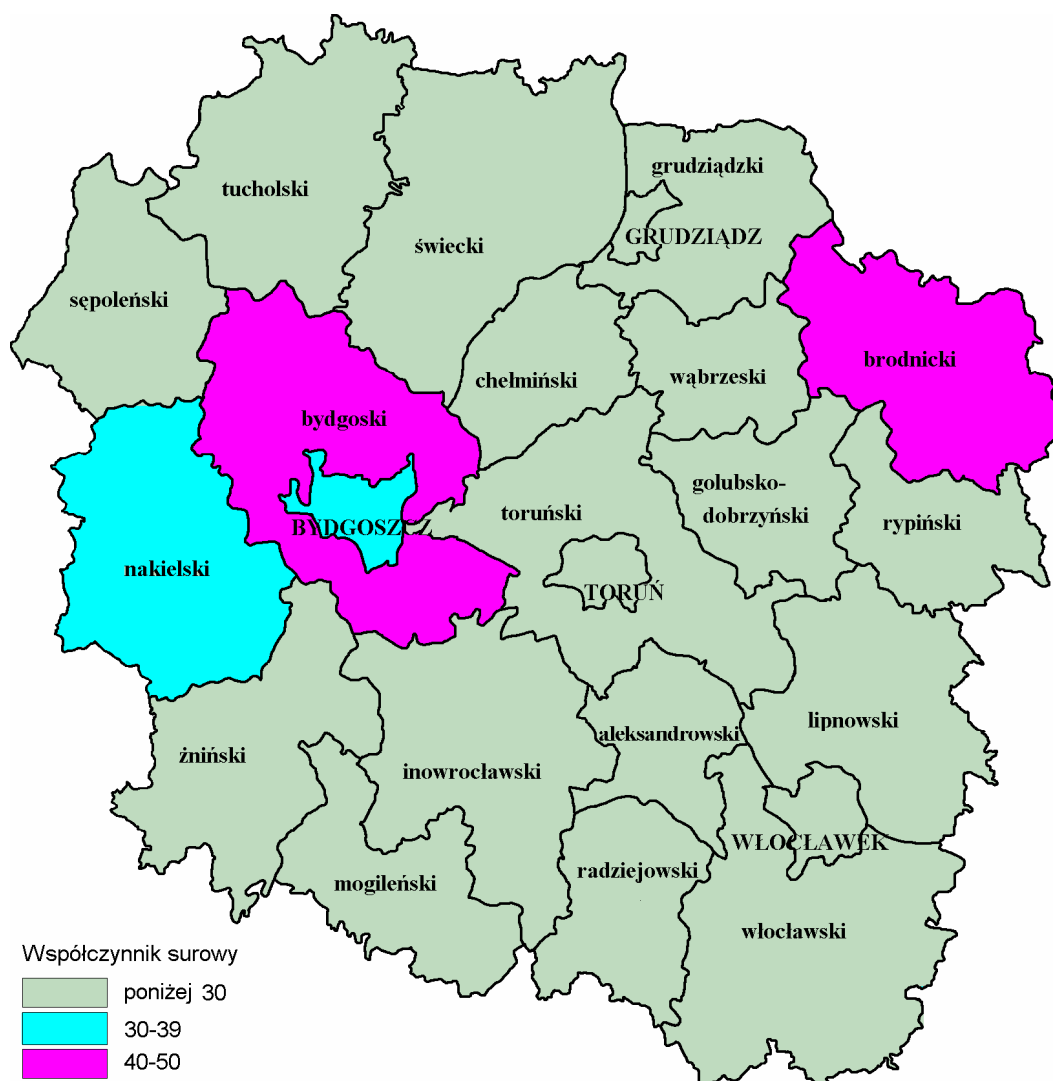

Tabela 27

Zarejestrowane zgony na raka płuca u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim
w 2000 r.

Powiat	Ilość zgonów	Współczynnik surowy
aleksandrowski	5	17,0
brodnicki	15	39,0
bydgoski	7	16,1
chełmiński	3	11,0
golubsko-dobrzyński	2	8,7
grudziądzki	2	10,3
inowrocławski	22	25,4
lipnowski	6	17,3
mogileński	5	20,7
nakielski	5	11,6
radziejowski	1	4,5
rypiński	1	4,3
sępoleński	3	14,2
świecki	9	17,7
toruński	3	7,1
tucholski	5	20,8
wąbrzeski	0	0,0
włocławski	4	9,1
żniński	7	19,5
m. Bydgoszcz	38	18,7
m. Grudziądz	8	14,9
m. Toruń	21	19,4
m. Włocławek	13	20,1
Ogółem	185	

Rozkład geograficzny zgonów na raka płuca u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

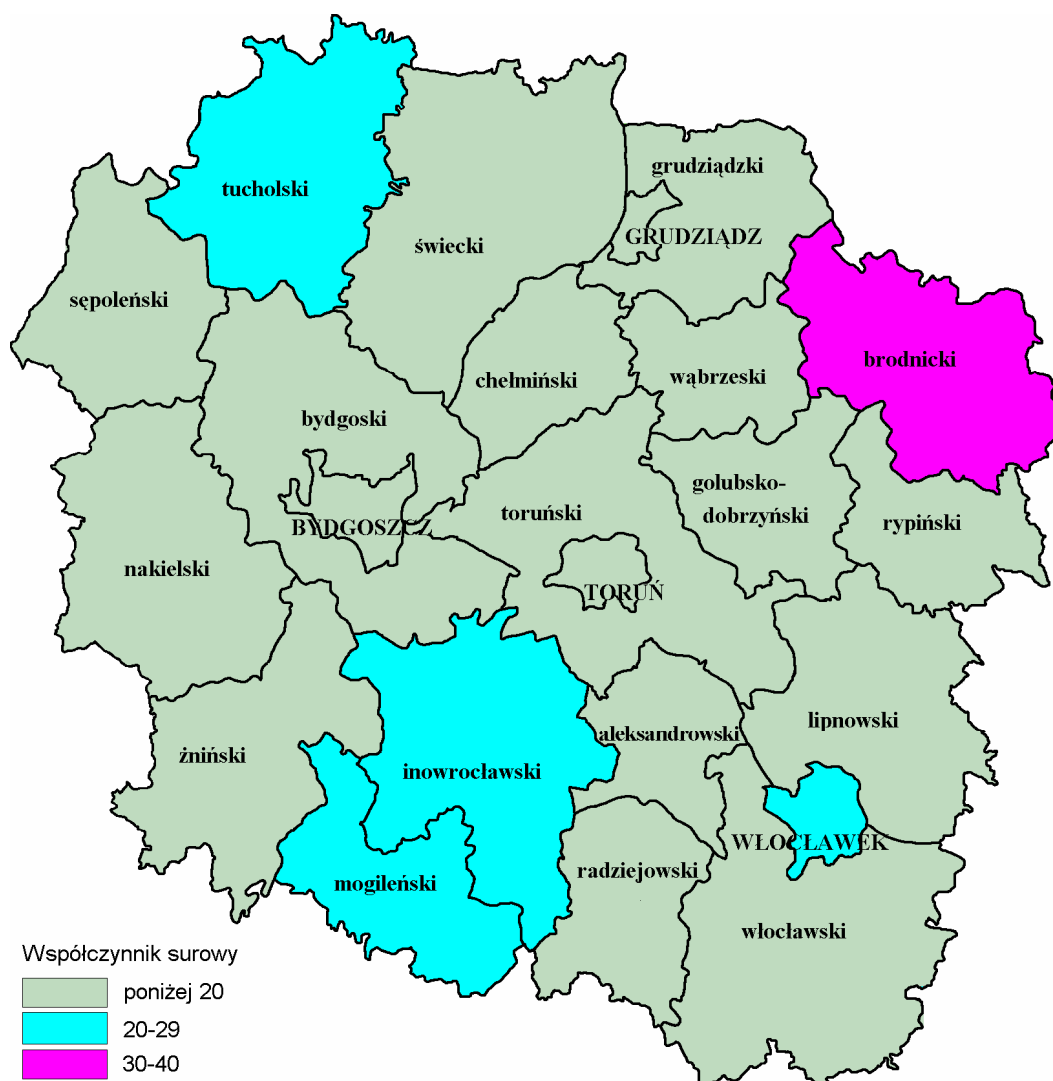

Tabela 28

Zarejestrowane zgony na raka okrężnicy u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

Powiat	Ilość zgonów	Współczynnik surowy
aleksandrowski	3	10,2
brodnicki	1	2,6
bydgoski	4	9,2
chełmiński	1	3,7
golubsko-dobrzyński	2	8,7
grudziądzki	2	10,3
inowrocławski	10	11,6
lipnowski	5	14,4
mogileński	1	4,1
nakielski	3	7,0
radziejowski	1	4,5
rypiński	0	0,0
sępoleński	1	4,7
świecki	3	5,9
toruński	3	7,1
tucholski	0	0,0
wąbrzeski	4	22,0
włocławski	4	9,1
żniński	1	2,8
m. Bydgoszcz	23	11,3
m. Grudziądz	8	14,9
m. Toruń	7	6,5
m. Włocławek	13	20,1
Ogółem	100	

Rozkład geograficzny zgonów na raka okrężnicy u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.

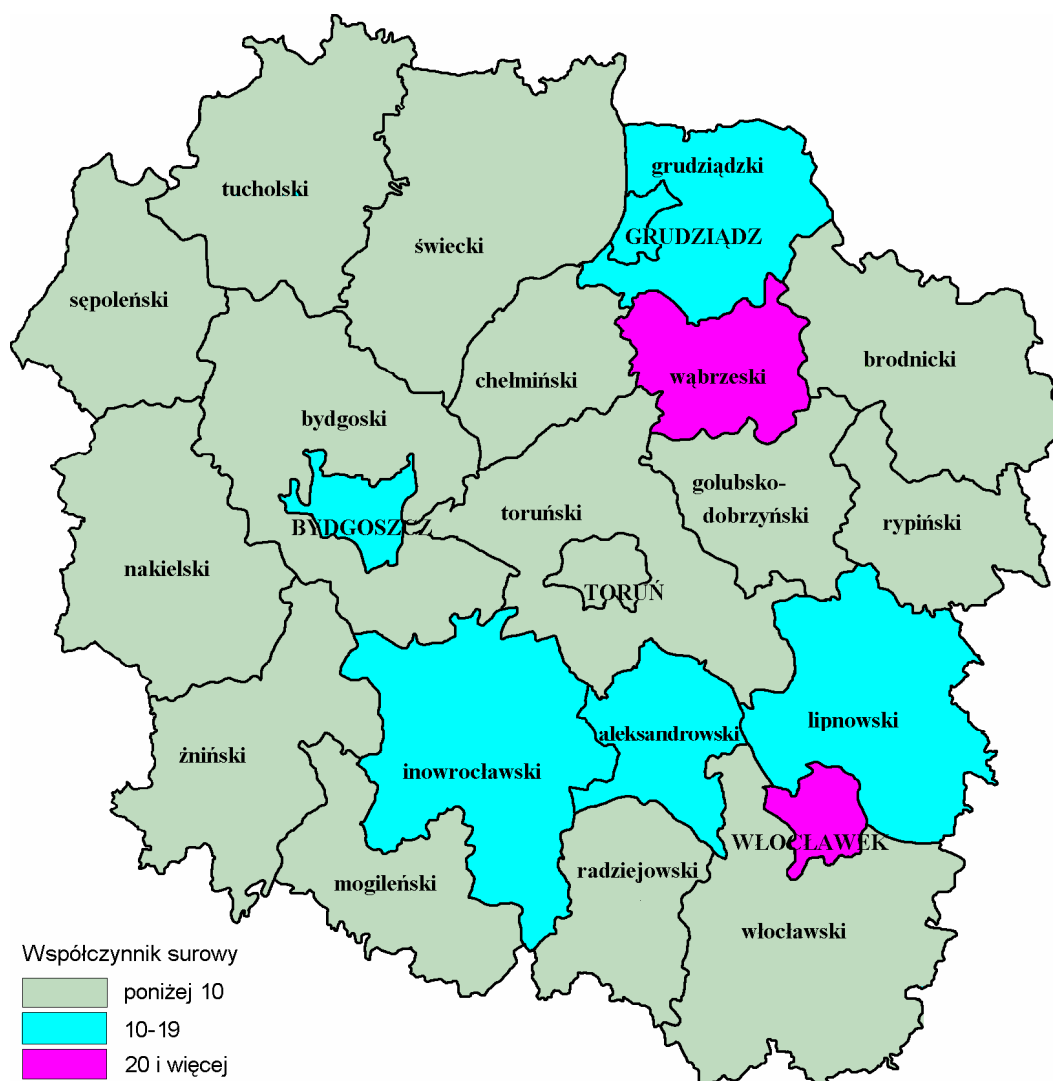

Tabela 29

**Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe wg umiejscowienia i płci
w 2000 r.**

Rozpoznanie	Kobiety	Mężczyźni
C00 Nowotwory złośliwe wargi		6
C01 Nowotwór złośliwy nasady języka		1
C02 Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych części języka		7
C04 Nowotwór złośliwy dna jamy ustnej	2	9
C05 Nowotwór złośliwy podniebienia		4
C06 Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych części jamy ustnej		1
C07 Nowotwór złośliwy ślinianki przyusznej	3	2
C09 Nowotwory złośliwe migdałka	1	9
C10 Nowotwór złośliwy części ustnej gardła (oropharyngi)		2
C11 Nowotwór złośliwy części nosowej gardła (nasopharynx)	3	2
C13 Nowotwór złośliwy części kraniowej gardła (Hypopharynx)	1	1
C14 Nowotwór złośliwy o innym i bliżej nie określonym umiejscowieniu w obrębie wargi, jamy ustnej i gardła	1	1
C15 Nowotwór złośliwy przełyku	8	44
C16 Nowotwór złośliwy żołądka	83	151
C17 Nowotwór złośliwy jelita cienkiego	3	1
C18 Nowotwór złośliwy jelita grubego	100	101
C19 Nowotwór złośliwy zgięcia esiczo-odbytniczego	2	3
C20 Nowotwór złośliwy odbytnicy	28	25
C21 Nowotwór złośliwy odbytu i kanału odbytu	20	38
C22 Nowotwór złośliwy wątroby i przewodów żółciowych wewnątrzwątrobowych	27	24
C23 Nowotwór złośliwy pęcherzyka żółciowego	45	11
C24 Nowotwór złośliwy innych i nie określonych części dróg żółciowych	8	6
C25 Nowotwór złośliwy trzustki	49	77
C26 Nowotwór złośliwy innych i niedokładnie określonych narządów trawiennych	5	3
C30 Nowotwór złośliwy jamy nosowej i ucha środkowego	3	1
C31 Nowotwór złośliwy zatok przynosowych		1
C32 Nowotwór złośliwy krani	14	61
C33 Nowotwór złośliwy tchawicy		2
C34 Nowotwór złośliwy oskrzela i płuca	185	726
C37 Nowotwór złośliwy grasicy	1	
C38 Nowotwór złośliwy serca, śródpiersia i opłucnej	5	13
C39 Nowotwór złośliwy innych i niedokładnie określonych części układu oddechowego i narządów klatki piersiowej		2
C40 Nowotwór złośliwy kości i chrząstki stawowej kończyn	2	5
C41 Nowotwór złośliwy kości i chrząstki stawowej o innym i nieokreślonym umiejscowieniu	5	6
C43 Czerniak złośliwy skóry	14	22
C44 Inne nowotwory złośliwe skóry	21	17
C45 Międzybłoniak	1	
C48 Nowotwór złośliwy przestrzeni zaotrzewnowej i otrzewnej	3	4
C49 Nowotwory złośliwe tkanki łącznej i innych tkanek miękkich	5	8
C50 Nowotwór złośliwy sutka	263	3
C51 Nowotwór złośliwy sromu	6	
C52 Nowotwór złośliwy pochwy	1	
C53 Nowotwór złośliwy szyjki macicy	98	
C54 Nowotwór złośliwy trzonu macicy	41	
C55 Nowotwór złośliwy nieokreślonej części macicy	7	
C56 Nowotwór złośliwy jajnika	89	
C57 Nowotwór złośliwy innych i nieokreślonych żeńskich narządów płciowych	2	
C60 Nowotwór złośliwy prącia		3
C61 Nowotwór złośliwy gruczołu krokowego		120
C62 Nowotwór złośliwy jądra		6
C64 Nowotwór złośliwy nerki za wyjątkiem miedniczki nerkowej	36	63
C65 Nowotwór złośliwy miedniczki nerkowej	1	
C66 Nowotwór złośliwy moczowodu		2
C67 Nowotwór złośliwy pęcherza moczowego	20	82
C69 Nowotwór złośliwy oka	1	1

C71 Nowotwór złośliwy mózgu	58	48
C72 Nowotwór złośliwy rdzenia kręgowego , nerwów czaszkowych i innych części centralnego systemu nerwowego	1	3
C73 Nowotwór złośliwy tarczycy	13	5
C74 Nowotwór złośliwy nadnerczy	2	
C75 Nowotwór złośliwy innych gruczołów wydzielania wewnętrznego i struktur pokrewnych	1	2
C76 Nowotwór złośliwy umiejscowień innych i niedokładnie określonych	8	3
C78 Wtórne nowotwory złośliwe układu oddechowego i trawiennego		1
C80 Nowotwór złośliwy bez określenia jego umiejscowienia	87	78
C81 Choroba Hodgkina	7	7
C85 Inne i nieokreślone postacie chłoniaków nieziarniczych	13	26
C90 Szpiczak mnogi i nowotwory z komórek plazmatycznych	13	24
C91 Białaczka limfatyczna	18	11
C92 Białaczka szpikowa	26	31
C94 Inne białaczki określonego rodzaju	2	
C95 Białaczka z komórek nieokreślonego rodzaju		3
D06 Rak in situ szyjki macicy	3	
Razem	1 465	1 919
		3 384

Kompletność rejestracji

Wobec ilości zarejestrowanych zachorowań i zgonów na nowotwory złośliwe ogółem w 2000 roku współczynnik Z/Z wynosi 1,74 u kobiet 2,01, mężczyzn 1,54. Kompletność rejestracji obliczono na 114 %.

Wskaźnik Z/Z dla najczęstszych umiejscowień nowotworów wynosi

- u kobiet:
 - o dla raka sutka 2,54
 - o dla szyjki macicy 2,11
 - o dla raka płuca 1,11
- u mężczyzn:
 - o dla raka płuca 1,19
 - o dla raka gruczołu krokowego 1,89
 - o dla raka żołądka 1,43

Omówienie

Województwo Kujawsko-Pomorskie od lat należy do regionów o wysokiej zachorowalności na nowotwory złośliwe zarówno u kobiet jak i u mężczyzn.

Współczynnik standaryzowany zachorowalności w roku 1999 wynosił 295,1 u mężczyzn i 206,3 u kobiet, województwo zajmowało pod tym względem 4 miejsce w Polsce. Bezwzględne liczby zachorowań stale wzrastają od 5286 w 1990 roku do 5894 w 2000 roku.

Najczęstszym nowotworem rejestrowanym u mężczyzn od wielu lat jest rak płuca co jest zgodne z danymi innych rejestrów [13,15]. Kolejnymi są: rak gruczołu krokowego, żołądka i pęcherza moczowego. Dane te odbiegają nieco od danych dla kraju, gdzie w 1999 roku 2 miejsce zajmował rak jelita grubego i odbytnicy, rak gruczołu krokowego był na 3 miejscu, a żołądek na 4.

U kobiet w województwie kujawsko-pomorskim tak jak w całym kraju 1 miejsce zajmuje rak sutka, kolejno: rak szyjki macicy, płuca i jajnika. Kolejność tych nowotworów różni się od kolejności dla kraju. Tutaj w 1999 roku 2 miejsce (podobnie jak u mężczyzn) zajmuje rak jelita grubego i odbytnicy, 3 miejsce rak płuca, rak szyjki macicy jest dopiero na 4 miejscu.

Struktura zachorowalności w województwie Kujawsko-Pomorskim na przestrzeni 10 lat uległa modyfikacjom. W 1990 roku najczęstszymi po raku piersi były rak szyjki macicy, płuca i trzon macicy u kobiet a rak płuca, żołądka, pęcherza moczowego i gruczołu krokowego u mężczyzn. Wysokie miejsce raka płuca u obu, płci jest jak podaje Zatoński jednoznacznie związane z nałogiem palenia tytoniu [13,14,16]. Dość znaczne ilości zachorowań na inne nowotwory tytoniozależne (krtani, nerki, pęcherza moczowego, przełyku i innych) potwierdzają istotny wpływ palenia tytoniu na występowanie nowotworów.

Jedną z najbardziej istotnych tendencji jest zauważalny od wielu lat spadek zachorowalności na raka żołądka, a wzrost na raka jelita grubego i odbytnicy. Te ostatnie stały się najczęstszą lokalizacją w obrębie przewodu pokarmowego [14]. Zauważalny jest również spadek zachorowań w kraju na raka szyjki macicy i ma to zapewne związek z prowadzonymi programami skryningowymi i upowszechnieniem badania cytologicznego. Tendencja ta nie znajduje potwierdzenia w naszym regionie, gdzie ilość zachorowań na ten nowotwór utrzymuje się mniej więcej na

tym samym poziomie i ciągle zajmuje on 2 miejsce wśród kobiet. Być może wdrożenie na terenie województwa programów profilaktycznych opartych na kontraktach z kasami chorych oraz krajowego skryningu prowadzonego z Centrum Onkologii zmienia tę sytuację.

Analiza trendów czasowych zachorowań i zgonów na 3 najczęstsze nowotwory (Ryc. 4, 5, Ryc. 9, 10) wykazuje stały, wysoki poziom zachorowań i zgonów na raka płuca u mężczyzn oraz przyrost zachorowań na raka piersi u kobiet z łagodnym spadkiem umieralności na ten nowotwór, w ostatnim 5-leciu. Zauważalny jest również spadek umieralności na raka żołądka u mężczyzn u schyłku lat 90-tych. Dane te odpowiadają trendom dla całego kraju [13,14,15,16].

Zauważalny jest również fakt przesunięcia zachorowań na najczęstsze nowotwory u kobiet (sutek) i mężczyzn (płuco) w kierunku młodszych przedziałów wiekowych (Tabele 5,6).

Kompletność rejestracji nowotworów złośliwych Wojewódzkiego Kujawsko-Pomorskiego Rejestru o wskaźniku $Z/Z = 1,74$ należy uznać jako średnią na terenie kraju.

Według danych z 1999 roku wskaźnik Z/Z naszego rejestru wyniósł 1,42 ogółem, oraz 1,28 u mężczyzn i 1,61 u kobiet, a kompletność 93%. Dla całego kraju wskaźnik Z/Z wynosi 1,31 a województwami o najwyższej kompletności rejestracji były: dolnośląskie $Z/Z=1,60$ i świętokrzyskie $Z/Z=1,79$ [13]. Należy wspomnieć, iż pracę rejestrów w Polsce, zwłaszcza w zakresie rejestracji zgonów, utrudnia t.j. ustawa o zachowaniu danych osobowych. Jedynie dzięki dobrej współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Organizacji i Ekonomiki Ochrony Zdrowia istnieje możliwość uzupełniania danych dotyczących zgonów z przyczyn nowotworowych. Z drugiej strony samokrytycznie przyjąć trzeba, że dość znaczna liczba 1016 przypadków zgłoszeń nowotworów pochodzi z aktu zgonu. Jest to najlepszy dowód na fakt, że nie wszystkie przypadki zachorowań na nowotwory w regionie są zgłaszane do rejestru. Pozostaje zatem jeszcze raz ponowić apel o rzetelne zgłaszanie przypadków nowotworów złośliwych (rozpoznanych, leczonych i przypadków zgonów) na karcie Mz/N-1a do regionalnego rejestru, co pozwoli na zmniejszenie niedorejestrowania zachorowań i poprawi kompletność rejestracji

.

Literatura

1. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych X Rewizja ICD, Kraków, 1996
2. Świrski M., Ankiewicz – Jasińska E., Mika H. „Nowotwory złośliwe w województwie bydgoskim w 1991-1993”, RCO Bydgoszcz, 1995
3. Świrski M., Ankiewicz – Jasińska E., Mika H. „Nowotwory złośliwe w województwie bydgoskim w latach 1990, 1994”, RCO Bydgoszcz, 1996
4. Milczarek S. „Nowotwory złośliwe w województwie bydgoskim w latach 1995-1996”, RCO Bydgoszcz, 1998
5. Zatoński W., Tyczyński J. „Nowotwory złośliwe w Polsce w 1990 roku”, Warszawa, 1993
6. Zatoński W., Tyczyński J., „Nowotwory złośliwe w Polsce w 1991 roku”, Warszawa, 1994
7. Zatoński W., Tyczyński J., „Nowotwory złośliwe w Polsce w 1992 roku”, Warszawa, 1995
8. Zatoński W., Tyczyński J., „Nowotwory złośliwe w Polsce w 1993 roku”, Warszawa, 1996
9. Zatoński W., Tyczyński J., „Nowotwory złośliwe w Polsce w 1994 roku”, Warszawa, 1997
10. Zatoński W., Tyczyński J., „Nowotwory złośliwe w Polsce w 1995 roku”, Warszawa, 1998
11. Zatoński W., Tyczyński J., „Nowotwory złośliwe w Polsce w 1996 roku”, Warszawa, 1999
12. „Ludność, ruch naturalny i imigracje w województwie kujawsko-pomorskim w 2000 roku”, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, 2001
13. Didkowska J., Wojciechowska W., Tarkowski W., Zatoński W., „Nowotwory złośliwe w Polsce w 1999 roku”, Centrum Onkologii - Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie, Warszawa, 2002
14. Zatoński W. „Nowotwory złośliwe w Polsce”, Centrum Onkologii – Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie, Warszawa, 1993
15. Błaszczak J., Pudełko M., Lorenz K., „Atlas nowotworów złośliwych w woj.wrocławskim w latach 1985-1994”, Wrocław, 1997
16. Zatoński W., Tyczyński J., „Epidemiologia nowotworów złośliwych w Polsce w piętnastolecu 1980 – 1994”, Centrum Onkologii – Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie, Warszawa, 1995

Spis tabel

	Strona
1 Struktura ludności wg płci i pięcioletnich grup wieku województwa kujawsko-pomorskiego w 2000 r.	7
2 Zarejestrowane zachorowania na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	9
3 Zarejestrowane zachorowania na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	10
4 Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe w przedziałach wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	12
5 Zarejestrowane zachorowania na 5 wybranych nowotworów złośliwych wg przedziałów wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r. –kobiety ...	13
6 Zarejestrowane zachorowania na 5 wybranych nowotworów złośliwych wg przedziałów wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r. – mężczyźni	13
7 Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe w powiatach w woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r.	14
8 Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r.	16
9 Zarejestrowane zachorowania na raka płuca u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	18
10 Zarejestrowane zachorowania na raka gruczołu krokowego u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	20
11 Zarejestrowane zachorowania na raka żołądka u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	22
12 Zarejestrowane zachorowania na raka sutka u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	24
13 Zarejestrowane zachorowania na raka szyjki macicy u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	26
14 Zarejestrowane zachorowania na raka płuca u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	28
15 Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe wg umiejscowienia i płci w 2000 r.	30
16 Zarejestrowane zgony na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	32
17 Zarejestrowane zgony na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w roku 2000 r.	33
18 Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe w przedziałach wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	35
19 Zarejestrowane zgony na 5 wybranych nowotworów złośliwych wg przedziałów wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r. –kobiety ...	36
20 Zarejestrowane zgony na 5 wybranych nowotworów złośliwych wg przedziałów wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r. – mężczyźni	36
21 Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r.	37
22 Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r.	39
23 Zarejestrowane zgony na raka płuca u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	41
24 Zarejestrowane zgony na raka żołądka u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	43

25	Zarejestrowane zgony na raka gruczołu krokowego u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	45
26	Zarejestrowane zgony na raka sutka u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	47
27	Zarejestrowane zgony na raka płuca u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	49
28	Zarejestrowane zgony na raka okrężnicy u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	51
29	Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe wg umiejscowienia i płci w 2000 r.	53

Spis rycin

	Strona
1 Struktura ludności województwa kujawsko-pomorskiego w 2000 r.	8
2 Zarejestrowane zachorowania na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	9
3 Zarejestrowane zachorowania na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	10
4 Trendy czasowe zachorowalności mężczyzn na nowotwory złośliwe w latach 1990 – 2000	11
5 Trendy czasowe zachorowalności kobiet na nowotwory złośliwe w latach 1990 – 2000	11
6 Zarejestrowane zachorowania na nowotwory złośliwe w przedziałach wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	12
7 Zarejestrowane zgony na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	32
8 Zarejestrowane zgony na najczęstsze nowotwory złośliwe wśród kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	33
9 Trendy czasowe umieralności mężczyzn na nowotwory złośliwe w latach 1990 - 2000	34
10 Trendy czasowe umieralności kobiet na nowotwory złośliwe w latach 1990 - 2000	34
11 Zarejestrowane zgony na nowotwory złośliwe w przedziałach wiekowych w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	35

Spis map

	Strona
1 Rozkład geograficzny zarejestrowanych zachorowań na nowotwory złośliwe w powiatach w woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r. (Mężczyźni)	16
2 Rozkład geograficzny zarejestrowanych zachorowań na nowotwory złośliwe w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r. (Kobiety)	18
3 Rozkład geograficzny zachorowań na raka płuca u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	20
4 Rozkład geograficzny zachorowań na raka gruczołu krokowego u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	22
5 Rozkład geograficzny zachorowań na raka żołądka u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	24
6 Rozkład geograficzny zachorowań na raka sutka u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	25
7 Rozkład geograficzny zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	27
8 Rozkład geograficzny zachorowań na raka płuca u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	29
9 Rozkład geograficzny zarejestrowanych zgonów na nowotwory złośliwe w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r. (Mężczyźni)	38
10 Rozkład geograficzny zarejestrowanych zgonów na nowotwory złośliwe w powiatach woj. kujawsko-pomorskiego w 2000 r. (Kobiety)	40
11 Rozkład geograficzny zgonów na raka płuca u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	42
12 Rozkład geograficzny zgonów na raka żołądka u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	44
13 Rozkład geograficzny zgonów na raka gruczołu krokowego u mężczyzn w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	46
14 Rozkład geograficzny zgonów na raka sutka u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	48
15 Rozkład geograficzny zgonów na raka płuca u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	50
16 Rozkład geograficzny zgonów na raka okrężnicy u kobiet w woj. kujawsko-pomorskim w 2000 r.	52